

Nlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

7. leto / številka 8

V Celovcu, dne 24. februarja 1955

Cena 1 šilling

Zemlja

Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
in pridnim nje lega najprava.

(Val. Vodnik)

Zopet se je zemlja odela v belo odejo, ki nam v svoji enotnosti zakriva pestrost naše narave. Čez nekaj tednov pa bo slika te naše narave vsa drugačna.

V vsem zelenju se bo pokazala ta naša zemlja, ta naša domovina. V prvih pomladanskih tednih bomo imeli priliko opazovati brstenje vsakega posameznega grmčiča in, če boš tam bolj natanko pogledal, boš videl, kako se ti vsako drevesce in vsak grmiček in vsaka trava v svojem zelenju oglašajo zopet k novemu življenju.

Na to porajajočo zemljo bo kmet stopil s svojim krepkim korakom in v to svojo zemljo bo zastavil plug ali položil brano, da jo zrahlja in ji izkaže prvo pomladansko ljubezen. Kakor je svoje pomladansko delo začel v imenu božjem, tako bo na veliko soboto zasadil križec iz blagoslovljene prajtle ali butare in bo to svojo zemljo poškopil z blagoslovljeno vodo v globoki želji in prošnji, da bi Bog blagoslovil vse kmetovo delo in dal kruha kmetu in njegovi družini ter tudi tistim, ki nimajo sreče hoditi po svoji zemlji in služiti svoji zemlji.

Teško je to kmetovo delo, težko je delo vse njegove družine in še dvakrat težko, ko danes dostikrat tudi na večjih posestvih vsa delovna družina šteje le štiri delovne roke. Močnejša kot telesna sila pa je kmetova ljubezen do svoje zemlje in le ta ljubezen mu daje tisto duhovno in telesno silo, da zmure vse napore vsakdanjega življenja. Te svoje ljubezni do svoje zemlje pa se kmet vse premalo zaveda. Le podzavestno živi ta ljubezen in se zavestno oglašuje v posebnih slučajih.

Ko so bili slovenski kmetje iztrgani iz svoje zemlje po nasilju zadnje vojne in vtaknjeni v vojaško suknjo ali porinjani k tovarniškemu delu v zaporih in taboriščih, tedaj se je pojavila vsa sila tiste prej nezvestne ljubezni do svoje zemlje, ne samo do zemlje. Ponujali so jim posestva na vzhodu in zapadu, vse zaman. Predobro so se zavedali, da morejo ljubiti le svojo domačo zemljo in da morejo tudi še naprej le tej zemlji posvetiti vso svojo skrb in vse svoje delo. In ko so se vračali... Bilo jih je dosti, poznani možje, veliki in mali posestniki, ki so ob povratku na svoj dom poklekli na svojo zemljo in to svojo zemljo poljubili. Mogoče se danes ta ali drugi ne zaveda več lastnega notranjega pretresljanja, ko je po letih stal prvič zopet na svoji zemlji in ji tam znova prisegel zvestobo, zvestobo do smrti.

Dobro vemo, da je moderna tehnika v veliki meri odmaknila kmeta zemlji, vemo, da danes ponajveč ne vrti kose z roko, marveč sedi na kosilnici in tako krajša delu čas, ki je tako pičlo odmerjen. Vemo, da mlatinica mlati, da so upokojeni cepci. Dobro pa se zavedamo, da tudi še danes v polni meri velja župančičev verz: „Ti mož, ki orješ in seješ, se družno z volom potiš“.

Oče in mati, vi starši, posredujte to ljubezen do svoje zemlje tudi svojim otrokom. Tega ponosa na svojo lastno zemljo danes mladini manjka. Mladina gleda in vidi le več težo kmečkega dela, ne vidi in ne doživlja tistega ponosa, katerega je dajala ljubezen in daje ljubezen do svoje zemlje staršem, ki so v gospodarsko dosti težjih prilikah držali grunt in jih ni samo enkrat držala pokonci zavest: „Na svoji zemlji svoj gospod“. Če danes primerjamo delavca ali uradnika s položajem kmeta, moramo seve ugotoviti, da je delo včasih prav zares lažje kakor je kmetovo delo, gotovo je delovni čas krajši. Ne smemo pa prezreti, da je delo v zaduhlih pisarnah in smrdljivih

Kancler Raab svari

Cene lesa in cene mleka so povzročile v zadnjih tednih nemir v celotnem gospodarstvu. Cene lesu trajno naraščajo in izvoz je bil tako velik, da je morala vlada za leto 1955 znatno skrčiti množino izvoza lesa. Pri mleku pa se je pojavil primanjkljaj v mlečnem fondu in ga je morala kriti vlada iz državne blagajne. V tej mlečni zadevi je sedaj vidno toliko, da ostane mlečna cena za potrošnika ista in da kmet dobi vsaj isto ceno, kakor jo je dobival do sedaj. Vprašanje kritja primanjkljaja pa se bo šele reševalo.

V zvezi s temi nestalnimi cenami so se pričele oglašati tudi delavske organizacije z zahtevo povišanja plač. Ker so za letos predvideni veliki gradbeni načrti, bo se verjetno primanjkovalo tako delavcev, vsaj strokovnih, kakor tudi gradbenega materiala. Vsa ta vprašanja pa bi utegnila zrušiti vso gospodarsko ravnovesje v Avstriji. Vsak nemir na gospodarskem polju ogroža

vero v stabilnost šilinga in ogroža podlago vsem gospodarskim načrtom.

Kancler Raab je v zadnjem radijskem govoru ponovno svaril gospodarske kroge vse države, da naj se zavedajo važnosti tesne povezave med mezdami in cenami. Zagotovil je, da ostanejo cene vsem živlom, tako kruhu kakor mleku in mesu stabilne. Finančni minister bo uknil celo davek na sladkor in tako omogočil pocenitev sladkorja. Kancler je naglasil tudi važnost znižanja cen bencinu, ker bodo tako prevozni stroški nižji.

Glede cen lesa je kancler Raab dodal, da bo zmanjšanje izvoza šele potem ukinjeno, ko bodo začele doma cene lesu padati.

Gospodarska stabilnost je mogoča le ob skupnih naporih tako delavcev kakor podjetnikov.

Če bodo v tem letu načrti preveliki, obstoji nevarnost, da bo tudi delovna moč postala dražja in bi seve tudi s te strani bila ogrožena stabilnost gospodarskih prilik.

Vladna kriza v Franciji

Padec vlade Mendes France-ja je povzročil zmedo, katere še ni bilo mogoče urediti. Ko to pišemo, poskuša že četrta oseba sestaviti novo vlado in je tudi tu veliko vprašanje, kako in kaj. Mendes France je žid in je mogoče v njemu lastni zvitosti lansko leto pripomogel k temu, da je načrt o Evropski obrambni skupnosti v francoskem parlamentu propadel, in upal je, da bo nekaj, na čemer je on sam gradil v razgovorih z Angleži in Amerikanci, laže spravil skozi uporni francoski parlament. Kljub gotovim uspehom, ki jih je imel v Indokini in deloma tudi v Severni Afriki, se je ta načrt ponesrečil in je francoski parlament pokazal veliko enotnost v odklanjanju zopetne oborožitve Nemčije.

Mendes France je sicer za časa svoje 233-dnevne vlade vedno zatrjeval, da so imele vlade pred njim leta časa, da bi spravile „Evropsko obrambno skupnost“ v parlamentu pod streho in tega niso storile. Vendar ne smemo prezreti, da je imel ta načrt

Evropske obrambne skupnosti v državnem predsedniku Auriolu največjega nasprotnika in je ta celo grozil, da odstopi, če bi parlament ta načrt sprejel. Ker nobena vlada ni hotela povzročiti krize okoli državnega predsednika, se je vsaka ogibala tega vprašanja. In šele, ko je državni predsednik odstopil in bil izvoljen novi v osebi g. Coty-ja, so mogli spraviti to vprašanje na dnevni red parlamenta.

Pinay, Pflimlin in Pineau so poskusili srečo z vlado. Zadnji celo tako daleč, da je vlado že predstavil parlamentu in je ta zopet izglasoval nezaupnico.

Četrta, ki je poskušal v prvi polovici tega tedna svojo srečo s sestavo vlade, je radikalni socialist Edgar Faure (zg. Fôr). Svoje sodelovanje so mu obljubili konzervativci, večina članov stranke De Gaulle-a in še nekaj drugih. Zaradi tega računajo politični krogi, da je precej verjetno, da mu bo uspelo sestaviti novo vlado. Ob zaključku lista še ni prišlo do glasovanja v zaupnici Faure-u.

Pozimi manj dela

Mesečno poročilo avstrijskega instituta za gospodarsko raziskovanje ugotavlja, da je število brezposelnih v januarju kljub visoki konjunkturi avstrijskega gospodarstva naraslo.

Kljub milemu vremenu je bilo januarja na novo vpisanih 52.000 ljudi, ki so iskali delo. Koncem januarja je bilo 230.000 delavcev brez posla, kar pomeni 10,6 odstotkov delavskega potenciala.

Vzrokov za povečano število brezposelnih je več. Gradbeni podjetja so delala skoraj do konca leta, tako da so odpustila delovne moči šele januarja. Letos so v tej številki všteti tudi poljedelski in sezonski delavci, ki so jih šele ob koncu preteklega leta

tovarnah neprimerno bolj nezdravo kakor delo v božji naravi. In še eno bi hoteli tukaj povedati. Kako se danes delavec in uradnik trudita, da bi imela vsaj kvadratni meter svoje lastne zemlje, kamor bi stopil in dejal: „Sedaj sem pa na svojem“. To zavest: „Na svojem sem“ ima lahko kmet in ta zavest mu daje potrebno notranjo silo in moč, da prebredi tudi težave vsakdanjega življenja. Dajmo tega in takega ponosa in take zavesti tudi svojim potomcem, da bodo tudi oni stali in ostali na svojem.

Zemlja vso to ljubezen tudi v polni meri vrača, dokler ne vzame tvojega telesa v svoje naročje.

pritegnili k zavarovanju za brezposelne. Dejstvo pa je, da je letos še vedno 125.000 delovnih moči več zaposlenih kot v istem času lansko leto.

Razveseljivo je, da je zaposlitev v industriji polnoštevilna. Nekatere industrijske panoge delajo s celo kapaciteto, zlasti plavžarstvo in papirna industrija, pa tudi livarne in strojna industrija.

POSKUSNE ATOMSKE EKSPLOZIJE V AMERIKI

Amerikanci delajo poskuse z atomskimi bombami. Letos so napravili že dva poskusa, zadnjega pred par dnevi v pustinskih predelih države Nevada. V mestu Las Vegas, ki leži v razdalji 130 km od poskusnega ozemlja, kot tudi v 440 km oddaljenem Los Angelesu so opazili ob času eksplozije atomske bombe oranžen blisk. (Reuter)

Londonski fotografi so protestirali proti odredbi britanske vlade, da je prepovedano fotografirati člane kraljevske družine, če so na privatnem potovanju.

Na Bavarskem je zahtevala gripa že več smrtnih žrtev. Pretekli teden je umrlo spet 8 oseb; tako je naraslo število smrtnih slučajev že na 26. V zadnjem času so javili nad 10.000 slučajev novih obolenj.

KRATKE VESTI

Posebna komisija bo urejevala dela pri skupnih interesih ob reki Muri med Avstrijo in Jugoslavijo. Mura je v dolžini 33 km meja med obema državama. Komisija bo nadzirala dela pri regulaciji reke, v kolikor je to na meji, pri gradnji nasipov, popraviljanju mostov in drugih delih.

Hranilne vloge pri avstrijskih denarnih zavodih so se preteklo leto dvignile za 2,5 milijard in so dosegle 7,5 milijard šilingov. To je lepo znamenje za gospodarski napredek Avstrije v preteklem letu.

Sovjetska vlada je povabila švedske poslance na uradni obisk v Moskvo. Računajo, da bo okrog 50 poslancev potovalo v Sovjetsko zvezo.

Nekdanji nacistični vodja Otto Strasser, ki je prišel leta 1930 s Hitlerjem navzkriž in se je nato izselil, se je zdaj vrnil iz Združenih držav Amerike in hoče začeti v Nemčiji s Strasserjevim gibanjem. Najprej je obiskal svojo družino, ki živi v Švici.

Ministrski predsednik s Ceylona John Kotelawala je obiskal Zapadno Nemčijo in ostal tam tri dni.

V Kopenhagnu na Danskem je zaprosil nastavljenec romunskega poslanstva za politični azil. Po poročilih je hotela z njim tudi njegova žena, vendar so jo drugi uslužbenci zadržali. Kasneje je javno izpovedala — seveda ob navzočnosti romunskega poslanika — da je njen mož izdajalec in da sama ni imela nikoli namena slediti svojemu možu. (AFP)

Poseben notranjepolitični odbor vlade Združenih držav se je zednil, da bodo sprejeli Alasko in Havaje kot 49. in 50. državo v sklop Združenih držav Amerike.

Znano božjo pot Fatimo na Portugalskem je obiskalo preteklo leto več kot milijon romarjev. Poleg višjih cerkvenih dostojanstvenikov je prišlo tudi več znanih laikov, med njimi maršal Montgomery in cesarica iz Vietnama. (Kathpress)

Britanski znanstveniki raziskujejo ozemlje Antarktike. Vsako drugo leto se poda 60 prostovoljcev v ozemlje okrog južnega tečaja, kjer odrezani od ostalega sveta dve leti delujejo za znanost. Po dveh letih jih zamenja druga grupa. Taka zamenjava je bila letos januarja.

Aleksander, sin jugoslovanskega princa Pavla, se je poročil na Portugalskem z Marijo Pijo Savojsko.

V Hirošimi na Japonskem je umrl neki 16-letni šolar, ki je ob eksploziji atomske bombe ob koncu vojne edini od vsega razreda ostal pri življenju. (AP)

V Južni Afriki je prišlo že do raznih nemirov, ker je vlada sklenila, da bo preselila vse črnce iz nekaterih centralnih predelov mesta Johannesburga v revna in zanemarjena predmestja. Prišlo je do spopadov med črnci in policijo, ko so črnce selili, črnci so napovedali splošno stavko, pa so jo spet odpovedali, ker je prišlo v parlamentu do trenja med zmernimi in radikalcami, pa upajo, da bodo omilili politiko rasnega sovraštva sedanje vlade. (AP)

11 ljudi je izgubilo življenje pri požaru nekega hotela v Montrealu. 14 pa je bilo ranjenih. Več mrtvih je bilo tudi pri požaru nekega hotela v predmestju Chicaga.

Epidemija koz, ki se je precej razširila po Franciji, je zajela že tudi nekaj krajev v Belgiji. V Francijo so zanesli to bolezen vojaki, ki so se vrnil iz Indokine.

Zadnji čas je bila na Sardiniji huda suša, tako da je poginilo okrog 70.000 domače živine.

V preteklem tednu je bilo v Avstriji 1051 prometnih nesreč, pri katerih je izgubilo življenje 15 ljudi in 329 je bilo ranjenih. Na Koroškem je bilo 78 nesreč s 23 ranjenimi in enim mrtvim.

Politični teden

Po svetu . . .

Tokrat zanimivost v Švici

Ves svet je m'nuli teden z vso pozornostjo prisluhnil posebnosti dogodka v švicarskem mestu Bernu. Tam so namreč romunski nacionalisti vdrli v tamošnje romunsko poslanštvo. Izgnali so poslanika in osobje ter držali dva dni poslanštvo v svoji posesti. Švicarska policija je obkolila poslopje; ni pa vdrla v poslopje, čeprav bi bila ona na zahtevo romunske vlade pravno upravičena. Poslopja poslanštva so namreč mednarodno zaščitena in policija nima vstopa v taka poslopja. V tem slučaju pa švicarska policija tega ni storila. Tako so imeli „vlomilci“ čas, da dodobra pregledajo vse akte in, kakor listi pišejo, so tudi marsikaj v teh aktih našli. Kaj je bilo tam zanimivega, seve ne bo danes ali jutri objavljeno, marveč bo služilo raznim tajnim policijam pri raziskovanju vseh mogočih zvez in seznamov vohunov. Sovjetski listi trdijo, da je ves ta „vlom“ delo Amerikancev in ameriškega vohunstva. Listi tudi pišejo, da so „vlomilci“ prišli v posebnem avtomobilu iz Nemčije.

Zapadna Nemčija

pričenja s protiudarom. Odkar je na dnevnem redu vprašanje zopetne oborožitve zapadne Nemčije, sta tam jasno vidna dva tabora. Na eni strani je vlada in vse stranke, ki so udeležene v vladi, in na drugi strani pa je socialistična stranka Nemčije, ki je v opoziciji in huda nasprotnica zopetne oborožitve. Socialistična stranka zastopa mnenje, da pomeni zopetna oborožitev končno delitev Nemčije v dve državi: vzhodno in zapadno Nemčijo. To je tudi sovjetsko stališče, ki se tedensko izraža v novih spomenicah, naslovljenih na nemški narod ali pa na zapadne države. Socialistična stranka je sklicala velika zborovanja v protest proti vsaki povezavi zapadne Nemčije z drugimi zapadnimi državami. Tem socialističnim protestom se je pridružil tudi precejšen del protestantske duhovščine in so socialisti deloma izvedli tudi glasovanje, to posebno v krajih, kjer imajo sigurno večino. Zadnji teden pa so tudi vladne stranke na velikih zborovanjih v vseh večjih mestih odločno udarile proti socializmu in proti vsem sovjetskim spomenicam, češ da jim ne verjamejo. V parlamentu pa ima vlada tako večino, da bo brez vseh skrbi lahko izglasovala takozvane pariške dogovore glede zopetne oborožitve zapadne Nemčije in tako najtesnejše vojaške povezave z Ameriko in Anglijo. Pač pa nemški kancler Adenauer v vseh svojih govorih zadnjega časa vedno spet poudarja potrebo po razgovorih s predstavniki Sovjetske zveze, vendar naj bi se po njegovem mnenju ti razgovori vršili šele po podpisu pariških dogovorov s stranjo zapadnih držav. Ti razgovori naj bi se torej vršili med dvema blokoma, vzhodnim na eni strani in zapadnim blokom na drugi strani, in pri razgovorih naj bi odločala teža orožja in gospodarske moči.

Sovjetska zveza

Bulgani, novi predsednik vrhovnega sovjetskega sveta, je odložil svoj vojaški čin „maršala“, da bi tako naglasil za zunanji svet, da je na tem mestu zastopnik stranke in ne zastopnik vojaščine. Hruščev kot tajnik komunistične stranke utrjuje svoj položaj v vladi in stranki. Sicer pa so ruske politične prilike tako tajinstvene za ves zunanji svet, da nikdar ni jasno, kdo je zares politično pogorel in kdo je iz splošnih državnih interesov samo začasno stopil v ozadje in se bo zopet pojavil na pozornici, če bo to zahteval čas in bodo to zahtevale državne prilike.

Iz Jugoslavije

Jugoslovanski zunanji minister Koča Popović se je zelo povoljno izrazil o balkanski zvezi. Balkanska zveza, katero tvorijo Jugoslavija, Turčija in Grčija, predstavlja po njegovem mnenju jasen dokaz, da je mogoče tesno politično, gospodarsko in kulturno sodelovanje med državami, ki imajo različen ideološki in družbeni red. Medsebojno zaupanje med temi tremi državami se utrjuje in tako je pričakovati, da bo tudi sodelovanje na vseh področjih vedno tesnejše. V tej zvezi je treba naglasiti, da je Turčija ratificirala tako pakt balkanske zveze kakor tudi Atlantski pakt in je s tem balkanski pakt odobren od vseh treh držav in je tako tudi Jugoslavija posredno članica Atlantske zveze.

Anglija

Jako nazorno pa prikazuje angleški list „Daily Mirror“ položaj na svetu. Piše namreč: „Znak politike dvajsetega stoletja je sila in tako silo pomeni posest učinkovitejšega orožja. Čim močnejše bo naše orožje, tem več bomo pomenili napram Ameriki in napram Sovjetski zvezi.“

V bistvu pač le gre za oblast in moč in tako predvsem manjka Zapadu nosilne ideje, ki bi ta svet združevala.

. . . in pri nas v Avstriji

Za Avstrijo se v prošlem tednu v mednarodnem pogledu ni nič spremenilo. Novi veter, ki je v avstrijski javnosti zavel pod parolo: „Rajši ne državne pogodbe“, je nenadoma

zunanji minister inž. dr. Figl v nekem govoru v Zgornji Avstriji odločno izdal. Rekel je, da naj oni, ki kritizirajo in zavračajo sedanji osnutek državne pogodbe, dobro pomislijo, če morejo sploh predložiti boljše, obenem pa stvarne nove predloge, ki bi imeli izgled, da bi jih vse štiri velesile sprejele. Nikakor namreč ne sme priti do delitve Avstrije, kot je to primer v Nemčiji. Inž. dr. Figl je sicer zatrdil, da se bo vlada trudila, da doseže spremembo oziroma omilitve onih določb, ki so posebno trde. To jasno pomeni, da vlada stoji slej ko prej na stališču, da je treba uspešno končati pogovore o sedanjem osnutku drž. pogodbe. Kaki so izgledi, da se pogovori končajo uspešno, seveda gosp. minister ni vedel povedati.

Za kulisami se bije hud boj za **ceno bencina**.

Kartel, v katerega ni vključena le ruska OROP, marveč tudi zapadne družbe, je našla konkurenco v nekaterih manjših podjetjih, ki so začela uvažati nekarteliran, cenejši bencin iz Italije. Zato je cena bencina zadnje čase padla. Ždaj pa zgleđa, da se bo kartelu posrečilo, pridobiti tudi manjše firme. Z nekaterimi koncesijami predvsem glede dodeljevanja količin bencina, pravijo, da bo uspelo, kar ni čuda, saj višji zaslužek pač vleče. S tem bo bencinski monopol v Avstriji popolnoma v rokah kartela, ki bo lahko po mili volji narekoval cene.

Cene mleku

so bile zopet predmet napadov in protinapadov strank v parlamentu. Državni zbor je odobril 20 milijonov šilingov, da se s tem krije primanjkljaj, ki ga ima mlečni fond (Milchwirtschaftsfond). Ta primanjkljaj je nastal zato, ker je prodajna cena mleka za 6 in pol grošev pri litru prenizka. Zastopniki delavstva (delavske zveze) v parlamentu, predvsem pa socialisti so odločno nasprotovali, da bi cena mleku zvišali za teh 6 in pol grošev. Zastopniki kmetijstva so izračunali, da bi to povišanje znašalo za normalno družino v mesecu komaj 3,60 šilingov.

Vendar ni bilo mogoče dobiti niti pod tem vidikom pristanka SPOe. Ta navaja predvsem to, da OeVP namerava odpraviti davek na vino (Weinverbrauchssteuer), kar da res ni potrebno. Če pa finančni minister ta denar res ne potrebuje, naj ga da za mleko, ki ga otroci nujno rabijo. V splošnem pa je vladalo v debati mnenje, da kmetom odkupne cene ni mogoče znižati, ker le ta itak komaj krije stroške proizvodnje.

V parlamentu je ob tej priliki napovedal govornik SPOe, da bo treba

resnih odločitev glede gospodarstva.

Napetost je postala precejšnja. Delavska zveza je odkrito grozila, da bo nastopila s splošnimi zahtevami glede zvišanja plač. Za nameščence zahtevajo, da se takoj ustavi naraščanje cen oziroma da se razne cene, kjer je to mogoče, še znižajo. Sam predsednik OeVP, g. zvezni kancler inž. Raab, je spriču resnosti položaja obljubil, da se bo pri industriji potrudil, da ne bo zvišala cen. Vendar trdijo, da se industrija protivi predvsem v pogledu na znižanje nekaterih cen. Menda pa to ni slučaj le pri privatnikih, marveč tudi pri podržavljenih podjetjih. Na splošno vlada mnenje, da je g. zvezni kancler trdno odločen zavreti vsako navijanje cen in plač in je to jasno izpovedal tako industriji kot Delavski zvezi.

Na Koroškem, kot smo že zadnjič poročali, se je trenje med koalicijskima strankama pomaknilo zopet iz javnega pozorišča nazaj za kulise.

Tako je zloglasna polemika zaradi šole utihnila. S seje deželne vlade se ni nič zvedelo, razen tega, da je bila debata zelo živahna. Tudi na drugih poljih je koalicija poravnala spore po načelu: Malo ti, malo jaz. Tako so se zmenili, da pride za namestnika direktorja v kmetijski bolniški blagajni socialist, pri bolniški blagajni za delavce in nameščence (Gebietskrankenkasse) pa je dobil polnomočja drugega direktorja OeVP-jevca. S tem pa se tudi več govori o tem, da so socialisti pri bolniški blagajni za delavce in nameščence potrošili veliko denarja pri zidavi založniške hiše socialistov na Viktoringer Ring-u. Vse teče torej tako, kot pravi stara pesem: „... tla so namazana ...!“

V zvezi z raznimi vprašanji, ki jih imata uravnati

Avstrija in Jugoslavija

se je vršil pogovor med zunanjim ministrom inž. dr. h. c. Figl-om in jugosl. poslanikom g. Vučiničem. Verjetno je, da so v enournem razgovoru obravnavali tudi šolsko vprašanje na Koroškem. G. poslanik Vučinič se je mudil poprej v Beogradu, od koder je verjetno prišel z novimi navodili.

Na Koroškem se je pojavila v ogromnem obsegu

gripa.

Ponekod so morali zapreti šole. V Celovcu so pouk, četudi le z maloštevilnimi učenci, vsekakor nadaljevali. Letošnja gripa, ki zgrabi seveda tudi odrasle, ni tako huda. Znano je, da se ta bolezen pojavlja od časa do časa, a ne vedno v enako hudi meri. Huda gripa povzroča tudi smrt. V splošnem pa, posebno pa letos, odleže čez nekaj dni.

Kmetijska zbornica

V soboto, dne 19. februarja, je bil občni zbor koroške Kmetijske zbornice. Občni zbor se je pečal tudi s cenami papirja in je pri tej priliki predsednik zbornice g. Gruber zastopal stališče, da se naj cene lesu ne omejujejo, marveč je industrija papirja dolžna, da doprinese posebne žrtve, ker je ravno ona imela iz ameriških posojil največ dobička.

Občni zbor se je pečal tudi s proračunom Kmetijske zbornice za tekoče leto, ki znaša 5 milijonov in 350 tisoč šilingov.

Na občnem zboru so ugotovili, da se kmetje zaradi neugodnih pogojev ne morejo posluževati posojil za nakup umetnih gnojil in je tako ostalo devet milijonov denarja neizrabljenega. Pri tem je posebno časovni rok izredno neugoden.

(Podrobno poročilo prinesemo v prihodnji številki našega lista.)

V Kantonu morajo opravljati ženske tudi težja dela pri gradnji cest. Kot vidimo na sliki, je komunistični režim na Kitajskem omogočil ženskam razne poklice, ki so drugje pridržani moškim. (AND)

SLOVENC

doma in po svetu

Prešernove nagrade je razdelil Svet za prosveto in kulturo letos takole:

Prvo nagrado in 300.000 din je dobil vseučiliški profesor dr. Milko Kos za znanstveno zgodovinsko delo „Urbarji Slovenskega primorja“.

Nagradj po 150.000 din pa sta prejela vseučiliška profesorja dr. Anton Peterlin — za raziskavanje na področju molekularne fizike — in dr. Franc Novak za nov način operacije raka.

Za umetniška dela so dobili nagrade: članica Ljubljanske drame Mira Daničlova, akademski slikar France Mihelič in Ivan Potrč za roman „Na kmetih“.

V Ljubljani je izšel pred kratkim prevod 40 Prešernovih pesmi v angleščini. Med drugim so prevedli tudi Sonetni venec. Založil je knjigo neki oksfordski založnik, ki izdaja samo dela boljših svetovnih pesnikov.

Goriški srednješolci izdajajo vsako leto svoj almanah „Mladi vzori“. Tudi letošnja izdaja je zelo pestra in vsebuje predvsem pesmi. Proza je tokrat slabše zastopana. Tako se dijaki vadijo pisati že v najmlajših letih.

Likovni umetniki iz Maribora so razstavili v prostorih mariborske Umetnostne galerije. Dobri so nekateri slikarji, kiparji pa za njimi nekoliko zaostajajo. Vsega je razstavljenih nekako 170 del.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

V Clevelandu so uprizorili v Slovenskem narodnem domu „Dekle z biseri“ v režiji g. Kolariča. Delo je dramatisirano po znani knjigi z istim naslovom.

KANADA

Ob priliki blagoslovitve slovenske cerkve v Torontu je izdala ta slovenska župnija posebno v krajih, kjer imajo sigurno več „Božje besede“. Zanimiva je novica, da je podoba Marije Pomagaj, ki je v novi cerkvi, delo akademskega slikarja p. Blaža Ferčnika, ki jo je naslikal leta 1927 po sliki brezijske Marije.

SLOVENSKA KNJIGA POTUJE PO EVROPI

V začetku februarja so odprli v prestolici Norveške, v Oslu, razstavo jugoslovanskih knjig, na kateri zavzemajo slovenske knjige lepo mesto in zbujaajo mnogo pozornosti med obiskovalci.

V fotografskih kopijah so pokazani Brižinski spomeniki, potem pa v večjem številu knjige iz dobe reformacije in protireformacije. Zaradi redkosti teh knjig so tudi nekatere knjige iz te dobe le v fotografskih posnetkih. Bolj bogato je zastopan konec 18. stoletja. Od novejših so na razstavi Tavčar, Cankar in Župančič. Tudi znanstvena dela, zlasti dela slovenskih slavistov so lepo zastopana.

Že lani je bila ta razstava v Kopenhagnu in nato v Stockholmu, zdaj jo pa nameravajo odpreti tudi v Londonu in Parizu.

LJUBLJANA, DOLGA VAS IN NJENA RAST

Leta 1831 je štela Ljubljana 16.144 prebivalcev in so številke razvoja slovenske prestolice prav zanimive.

Leta 1900 je bilo v mestu že 37.518 ljudi in leta 1918 pa že 51.333. Pred začetkom druge svetovne vojne je štela Ljubljana že 93.613 in leta 1945 pa 101.096 moških in žensk. Do leta 1950 je to število naraslo na 119.169 in v letu 1953 je znašalo 136.293.

ZA POMOČ V POLJEDELSTVU — SEZONSKI DELAVCI IZ JUGOSLAVIJE

V štajerski deželni zbornici so pri zadnji seji razpravljali tudi o težkem položaju poljedelstva zlasti v poletnih mesecih, ko skoraj ni mogoče dobiti delavcev zadosti. In ker je v Jugoslaviji več delavnih sil, ki bi mogle premostiti tu kritični čas, kot je bilo to že pred vojno, bodo verjetno skušali najti možnost, da bodo dobili spet sezonske delavce iz Jugoslavije.

Angleško delavsko ministrstvo je sporočilo, da je bilo število brezposelnih najnižje v decembru preteklega leta, ko je bilo registriranih 256.000 ljudi brez službe. V Veliki Britaniji je zaposlenih 22.680.000 oseb. V lanskem letu je bilo 103.000 oseb dalj kot 8 mesecev brez dela.

Pismo iz Amerike

V zvezi s tem, kar se v zadnjem času dogaja pri vas na Koroškem, kjer bi nekateri prenapeti nemški sodržavljani radi za vsako ceno izrinili za začetek samo iz nekaterih, kasneje pa iz vseh tako imenovanih dvojezičnih šol pouk slovenščine, utegne tega ali onega na tej ali drugi strani zanimati, kako je s poukom modernih tujih jezikov na tukajšnjih šolah.

Iz tozadavne preglednice, ki je bila nedavno objavljena v časopisu, je razvidno, da se danes na ameriških (ZD) in kanadskih kolegijih (neke vrste višje gimnazije) in vseučiliščih poučuje vsega skupaj 59 jezikov; med njimi tudi slovenščina.

Vaše nemške sodržavljane utegne do neke mere iznenaditi, da je v tej tuji jezikovni skupnosti na prvem mestu francoščina; na drugem španščina in šele na tretjem nemščina.

Nemščini sledi takoj, tudi temu se utegne kdo začuditi, italijansščina, medtem ko zavzemata ruščina in portugalsščina peto oziroma šesto mesto na tej lestvici. Nato si sledijo drugi jeziki.

Slovenske ljudi bo v tej zvezi gotovo dokaj zanimalo, kako je s poukom njim najbližjih slovanskih jezikov. Srbohrvaški jezik, češčina, bolgarščina in ukrajiniščina poučujejo na 5 ali več izmed omenjenih šolskih zavodov; slovenščino pa samo na dveh oziroma od nedavnega časa na treh.

V samih Združenih državah zahteva 85% kolegijev in univerz od študentov, da se obvezno uče enega ali več tujih jezikov. Tako v ZD kakor v Kanadi pa zahteva vedno več kolegijev in univerz, da se njihovi slušatelji uče tujih jezikov vsaj dve leti. Vsi zavodi pa se poslužujejo pri tem pouku najmodernejših metod odn. sredstev; med zadnjimi je najvažnejši magnetofon, kateri največ pripomore, da se učenec nauči lepe in pravilne izreke, zlasti tudi pravilnega poudarka.

Ti podatki se tičejo samo kolegijev in univerz, t. j. najvišjih tukajšnjih šolskih zavodov. Treba je priznati, da raven šolstva ni prav nič nižja od one v Evropi. Samo mimogrede mi v tej zvezi uhaja misel na to, kako bi bilo tozadevno v Avstriji. Trdno sem namreč prepričan, da bi se morebitni čisto slovenski srednješolski zavod n. pr. v Celovcu ali Beljaku v vsakem pogledu lahko meril z enakim nemškim zavodom v deželi, če ne še kaj več. Pri tem sta mi pred očmi vaši zasebni gospodinjstvi šoli, ki se glede svoje ravni čisto gotovo v vsakem pogledu lahko kosata z enake vrste nemškimi zavodi.

Glede na vroče razpravljanje tam pri vas o dvojezičnem šolstvu, bo morda koga izmed prizadetih zanimala tudi izjava tukajšnjega zveznega komisarja za prosveto in

izobrazbo Mr. Earl J. Mc Gratha. Ta je namreč v zvezi s poukom tujih jezikov izjavil nedavno naslednje: „Vsi, ki danes oblikujejo značaj ameriške izobrazbe, bi morali upoštevati socialne, politične in mednarodne činitelje, ki narekujejo potrebo učenja tujih jezikov. Seveda obstajajo še drugi razlogi za učenje tujih jezikov, a glavni je ta, da zavzemamo Amerikanci danes v svetu i kot dežela i kot narod važen položaj... To je važno za posameznega državljan... Na tem majhnem svetu, v katerem živimo danes mi, bodo nekoč živeli naši otroci in drugi potomci in sicer v tesnejših medsebojnih stikih z drugim svetom, kakor pa živimo mi danes. Zato nikakor ni vseeno, kako

razumevamo in sprejemamo svojo tozadevno odgovornost pred svojimi potomci... Naše sposobnosti na tem področju se bodo uveljavile edinole, če jih bomo spravili v sklad z razumevanjem drugih narodov širino po vsem svetu... Znanje drugih jezikov pa je ključ k medsebojnemu razumevanju. Ta nam odpira pot k resničnemu sožitju in razumevanju drugih ljudi, njihovih kultur in stremeljenj. V našo korist je, da se kar se da veliko naših ljudi posluži priložnosti za priučitev drugih jezikov, ker bomo tako pridobili tako kot dežela kakor tudi kot narod prepotreben vpogled v kulturno preteklost in vrednote drugih narodov.“

V zvezi s to izjavo enega izmed najvišjih vrhov naše prosvete bi se dalo mnogo kaj reči k vaši koroški zadevi, toda to prepustam vam.

Na Nizkih Turah so delali poskuse z letali za reševanje ponesrečencev v gorah. Mesto za odskok iz letala so zaznamovali z raketo. (AND)

MISEL

Če nam reče trdo in ostro besedo človek, ki ga ne ljubimo, o katerem mislimo, da bi bilo najbolje, da bi bil daleč, daleč od nas, nas razsrdi in razburi in nehoté mu siknemo še ostrejšo nazaj...

Če zaslišimo kako tako besedo iz ust prijatelja, nas zaboli in prepričujemo ga o naši nedolžnosti in neresničnosti njegove trditve...

Ako pa nam vrže brezobzirno v obraz trpko in grenko besedo tisti, ki smo ga imeli za najblazjega človeka na svetu, človeka, ki ne zna varati, v katerega smo gledali doslej

kot v bitje iz popolnoma drugačnega sveta, ki ga je sama ljubezen in sama dobrotá, tedaj široko odpremo oči ter se najprej globoko začudimo... Ne vrnemo mu je. Toda beseda leži z vso trpkostjo in grenkostjo v duši in boli, peče in žge...

Takrat se nam zdi, da smo stopili na povsem drugačno cesto življenja. Besedo priklenemo in vtisnemo neizbrisno v srce, da nam ne uide, in zdaj zdaj posegamo v krvavečo rano s tem, da sami v sebi ponavljamo ta pekoči izrek...

In zdi se nam, da nam je odtrganega pol

Človeško srce

Človeško srce je kot majhen stroj. Z vsakim udarcem opravlja delo, ko potiska kri po žilah. Glavna naloga srca je, da črpa kri iz žil dovodnic in da potiska kri v žile odvodnice. Človeško srce dela brez prestanka: podnevi kakor tudi ponoči v spanju. Prav tako tudi v omotici, ko sicer vsi čuti odpovedo.

Njegovo delo je tehnično izraženo le majhno, ker premore komaj eno tretjino konjske sile. Vendar požene na uro okrog 300 litrov krvi po naših žilah, na dan pride na 7000 litrov, na leto pa dva milijona in pol. To je pa že ogromno delo in avto, ki bi hotel opraviti isto delo, bi moral peljati 3000 km daleč. Za 13 let utripanja srca bi moral peljati avto okrog in okrog zemlje. Ker pa zdravo srce bije precej več časa kot to, navadno do petkrat toliko, bi mogli o srčnem motorju trditi, da bi vstavljen v avtomobil namesto motorja mogel peljati petkrat okrog zemlje, ne da bi se ustavil.

Pač uboga je moderna tehnika v primeri z našim srcem. Ni motorja, ki bi v neprestanem delu zdržal leta in leta, ne da bi se obrabil.

MORSKA VODA

Nekoliko opahani Cizelj iz Zapotja še ni videl morja, čeravno je že davno prekoratil meje sončne mladosti. Nekoč je prispel na obalo in gledal pred sabo nepregledno morskó gladino. Možak je bil bolehen in nekdo mu je natvezel, da je morska voda izbornó zdravilo zoper vse bolezni.

Na obrežju je srečal ribiča ter ga vprašal, ali je on tisti, ki prodaja zdravilno tekočino.

„Seveda, zato sem pa tukaj,“ je odgovoril ribič in dostavil, da stane liter dobre mere samo tri šilinge. Cizelj je bil zadovoljen, kar zasukal se je in odšel v prodajalno po steklenico.

Medtem je pričelo morje zaradi oseke odtekati in ko se je Cizelj vrnil s posodo, tedaj je stala voda že precej daleč od bregovja. Osupnil je ob pogledu na peščeno prodovino in ko je zagledal ribiča, je vzkliknil na vso grlo: „Kaj, toliko vode ste medtem že prodali!“

RADOVEDNOST

Grebenka je prišla v mesnico in zahtevala mesa, ki bo tehtalo točno tri kile. Mesar se je urno zasukal, odsekal je kos mesa ter ga položil na tehtnico. — „Natančno tri kile“, je dejal in vprašal potrpečljivo, kam naj meso dostavi.

„Nikamor,“ je hvaležno odklonila. „Hotela sem le videti količino mesa, ker sem letos shujšala za tri kile.“ Limbarski.

srca ob grenki, pekoči zvesti, da to bitje ni za nas več najbližje na svetu, ampak da je tudi človek, kot so drugi... S. L.

FRAN ERJAVEC, PARIZ:

KOROŠKI SLOVENC

(27. nadaljevanje)

XVIII.

CELJSKI GROFJE, TURSKI NAPADI IN KRALJ MATJAZ

Leta 1456 pa se je zbrala krščanska vojska v Belgradu, da bi krenila proti Turkom in tu je bil grof Ulrik Celjski v nekem prepiru ubit. Ker je ostal brez potomcev, je v smislu omenjene dedne pogodbe pripadla vsa ogromna dedščina Frideriku III. Habsburškemu, lastniku slovenskih dežel (bil je sin Friderika Ernesta Železnega), in nemškemu cesarju. Ulrikova vdova Katarina in drugi namišljeni dediči (vseh se je oglašilo 24) so se skušali sicer upirati izvršitvi te pogodbe in prišlo je celo do mnogih bojev zanj (med drugim tudi okoli Strmca na Koroškem), toda končno so se le morali podati, nakar je združil cesar celjska posestva s področnimi deželami, le tista med Savo in Dravo je združil v posebno „Celjsko grofijo“, ki je stala le v rahlih zvezah z ostalo Štajersko. Te boje za dedščino Celjskih grofov nam je ohranila v spominu tudi naša narodna pesem o „Pegamu in Lambergarju“.

Zopet je torej golo naključje preprečilo politično združitve slovenskih dežel, vključno Koroško, z ostalimi jugoslovanskimi deželami in pripomoglo Habsburžanom, da so se le še močneje utrdili na slovenskih tleh. V naslednjih letih so potem Habsburžani samo še razširili svoja gospostva v Istri in na Krasu, l. 1500, ob izumrtju Goriških grofov, pa končno podedovali še Goriško in postali tako gospodarji vse slovenske zemlje razen majhnih predelov na skrajnem vzhodu in zapadu.

Toda vojna, ki jo je povzročil spor za celjsko dedščino, je bila komaj rahel uvod v strašno dobo, ki se je začela tedaj za Slovence. Komaj je bila namreč končana ta vojna, se je že začela druga, še hujša, med Habsburžani samimi, zlasti med cesarjem Friderikom III. in njegovim

bratom Albrehtom, za nasledstvo v avstrijskih deželah. V njej so stale notranjeavstrijske dežele na cesarjevi strani, toda ker se je pokazal skopuški cesar po svoji zmagi le malo hvaležnega, se mu je del štajerskega plemstva uprl, kar je dovedlo do novih bojev in pustošenj naših dežel. Grabežljivi cesar je razpisoval le hude nove davke ter zasegal svetna in cerkvena imetja, ni se pa brigal za to, da bi podivjani vojaki obeh strank ne ropali in pustošili po deželi. To je rodilo seveda tudi silno ogorčenje kmetov proti lenemu in nesposobnemu cesarju. V takem razpoloženju so se potem l. 1470 zbrali v Št. Vidu na Glini in nato še v Velikovcu zastopniki notranjeavstrijskih dežel, nakar je prišlo z njihovim posredovanjem do pomirjenja.

Postopanje Friderika Habsburškega je vse tembolj ogorčilo, ker se je brigal le za grabljenje novih dežel in izžemal nove davke, ni mu pa bilo mar novega, strašnega sovražnika, ki je že vedno huje pritiskal tudi na naše slovenske dežele, namreč — **TURKOV**. Ti so stopili l. 1352 prvič na evropska tla, uničili l. 1389 na Kosovem polju staro srbsko državo in pridrveli že l. 1408 prvič celo v obmejne slovenske kraje. Toda ko so uničili l. 1463 še bosensko kraljestvo, jim je bila pot v slovenske dežele skoro odprta in so jih od l. 1469 dalje tudi res napadali leto za letom ter po njih ropali in morili.

V tem položaju je cesar ukazal, da se mesta utrdijo z obzidij; on in deželni stanovci so razpisovali nove davke zaradi postavitve potrebne armade; toda ko so Turki pridrveli, ni bilo cesarske vojske nikjer, meščani so se zaprli za svoja obzidja in nemški plemiči v svoje gradove, Turki so pa neovirano ropali slovensko kmečko prebivalstvo, ga morili in odvajali tisoče v sužnost. Že v znani Jurčičevi povesti „Jurij Kozjak“, ki je izšla pred skoro sto leti, govori neki kmet: „Kadar je cesarju potreba vojakov za na Nemško, tačas ti brž prileté in hajdi, moramo iti gor. A za sedem naglavnih grehov, ne pomaga ti živa duša, kadar nas davi sam hudir s Turškega ali pes vedi od kod. Meni le-to ne gre v glavo.“

Koroška leži, gledano s turškega vidika, nekoliko ob

strani in je obdana od gorovij, zato je ostala Korošcem ta strašna šiba božja prvi čas prihranjena. Leta 1472 so pridrveli Turki nekajkrat na Slovensko in enako tudi naslednje leto. To pot je videla te strašne sovraže prvič tudi naša Koroška. Pidrli so dne 25. IX. 1473 iz Kokre čez Jezersko v Železno Kaplo. Kmetje so zbežali na bližnje strmine in valili od tod kamenje nanje, tako da so izgubili 17 mrtvih in 200 konj. Pri Žitari vesi in Mohličah so postavili taborišče, preplavili celovški okoliš, pridrveli do Žihpolj ter po štirih dneh ropanja zopet odšli čez Guštanj na Štajersko z 2000 ujetniki in velikimi množicami živine.

V naslednjih dveh letih so Turki seveda še vedno napadali slovenske dežele in dne 12. VIII. 1475 pri Brežicah tudi hudo potolkli združene Korošce, Kranjce in Štajerce, toda na Koroško jih ni bilo. Toda ravno ta turška zmaga je tudi Korošce opominjala, da se ne morejo prav nič zanašati. Zato so hoteli utrjevati svoje prelaze proti jugu, zlasti pri Guštanju v Mislinjski dolini, v dolini Sopotnice pod Ljubeljem in pri Železni Kapli, ki jih deloma lahko vidimo še dandanes (pri Železni Kapli n. pr. „turške šance“). Res so prihrumeli že leta 1476. Ker jih je na Ljubelju zavrnil humperški (Hollenburg) upravitelj, je krenilo baje 10.000 turških konjevnikov ob Savi na Belo peč, kjer so dne 10. X. 1476 prestopili koroško mejo in se valili preko Podkloštra proti Beljaku. Tu so se razdelili v tri dele. Prvi oddelek je prebrdnil Dravo, hotel na Vernberg, Kostanje, Osoje in od tod dalje na Trg, (Feldkirchen), Št. Vid in Velikovec. Drugi oddelek je drvel preko Vrbe ob jezeru na Celovško ravnino, tretji pa skozi Rož na Pliberk in Labot na Spodnji Dravograd. Razsajali so po Koroškem vnovič štiri dni in se nato vrnili zopet preko Štajerske.

Posledice tega napada so bile strašne. S seboj so baje odvedli 20.000 ujetnikov in neizmeren plen, za seboj pa pustili tisoče pobitih ljudi in desetine požganih vasi. V nekem tedanjem poročilu beremo: „Otroci so brez staršev, revščina ljudstva je ogromna, ubiti ljudje leže od Trga do Slovenjega Gradca.“ (Dalje prihodnjič)

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

VIDRA VES

Velik žalni sprevod se je vil dne 1. februarja od Blekove hiše proti Nonči vasi. Blekovi oče so zapustili ta svet in se preselili na oni svet. Stari so bili 79 let. Rajni oče so bili 29 let cerkveni ključar in mežnar pri Božjemu grobu. Romarji se jih bodo gotovo še spominjali. Saj je Božji grob lepa romarska točka, kamor ljudje od blizu in daleč prav radi prihajajo.

Pred par leti so še obhajali zlato poroko. Tekom leta mu je umrla tudi žena. Pogrebne obrede sta opravila č. g. prošt Trabesinger in č. g. Drobnivnik.

BISTRICA PRI PLIBERKU

Znano je, da ima naša občina daleč naokrog najslabše potil. Zadnje čase je bilo precej toplo vreme. Tajalo se je vse povsod. Po raznih potih pa so takrat težki in lažji traktorji prevažali hlode. Kake so sedaj poti! Ne moreš ne peš, pa tudi ne s kolesom, še manj pa s kakšnim drugim vozilom! Oblast vedno zopet pravi, da nima sredstev za popravo potov, letos so nekaj naredili. A kaj pomaga, če pa se potem z vožnjo enega dne več uniči, kot se je prej morda ves teden ali ves mesec naredilo!

Poglejmo pot od gozda do Čergovič: ena sama luža in sedaj je pa slabše kot najhujše oranje! Ravno tako poti v Dvor, da bi človek v blatu obtičal! Enako je pot iz Šmihela na Letino! Na Bistrico se gre za silo, ker je pot trda. Ali oblast ni mogla prepovedati prevažanja s težkimi vozili hlo dov za ta čas? Ali naj sedaj obsodi tiste, ki so vozili, k popravil potov? Prosilj bi odgovorno oblast, ne vemo, ali je to občina ali okrajno glavarstvo ali dežela, da naj skrbi, da se to ne bo več dogajalo. Na drugi strani pa prosimo oblast, da naj popravi poti, saj smo tudi mi mali, ki plačujemo davke in imamo tudi pravico do lepih potov.

DVOR PRI ŠMIHELU

Pavel Gašperc je zaspal v gozdu dne 7. februarja 1955. Več let je Pavlov oče že bolehal na težki bolezni, starost ga je mučila, vsa moč je odpovedala, zadnje čase pa so mu celo začele noge otekati in so ga hudo bolele. Pavelnova mati, ki mu je vsa leta potrpežljivo stregla in ga negovala, je morala pa ravno zadnji teden v bolnico. Kila jo je mučila in tako je morala zapustiti bolnega moža, ki je pričakoval konec svojega trudopolnega življenja.

V svoji mladosti je služil pri č. g. župniku Francu Uranšku v Žvabeku kot konjar in je vodil tudi vse gospodarstvo. Ponosen je bil, ko je bila na župnijskih njivah vedno najboljša letina. Večkrat je moral reči gospodu župniku: „Tukaj pri gospodarstvu se nič ne razumete, bom že sam tako uredil, da bo za vse prav.“ Ponosno je zapregel konja in sta se peljala z župnikom v Pliberk na konferenco. Mimogrede pa sta zavila še k Brezniku in rajni Pavel je moral večkrat dolgo čakati, predno so gospodje pokramljali v „Extrazimru“.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

V STEV. 4 „NAŠEGA TEDNIKA“

Vodoravno: 1 Po; 3 Ob; 4 Schleppe; 12 Warmuth; 15 Telovo; 16 PSI; 18 ose; 20 Lodron; 23 težina; 25 iva; 26 K. t. d.; 27 buča; 28 Ela; 29 sova; 31 kol; 32 aaa; 33 Ob; 34 rjav; 36 LKW; 38 dve; 39 a. D.; 40 doba; 44 DM; 45 Gas; 47 ara; 48 Avari; 51 Bogomil; 53 Asta; 54 malina; 56 brema; 57 Streit; 59 rumba; 61 marca; 62 Lea; 64 Kern; 65 Formanek; 67 Eva; 67 Tellian; 69 alt; 70 ep; 71 Irec; 73 Elija; 74 afrik; 76 Sternen; 77 kri; 78 Ana; 79 on; 80 kresilo; 81 par.

Navpično: 1 pstl; 2 očet; 3 ohol; 5 hlev; 6 loža; 7 Evi; 8 ponev; 9 epika; 10 Fial; 11 moka; 12 Wedam; 13 moč; 14 udar; 17 svod; 19 Stadler; 20 Lubas; 21 reja; 22 navada; 24 AVE; 27 bogat; 29 Slama; 30 okvara; 35 Arabec; 37 Walcher; 38 Din; 40 Domen; 41 Oger; 42 Bosna; 43 Amt; 46 Strein; 49 Rita; 50 obala; 51 be.; 52 IRO; 55 aleja; 58 imeti; 60 ukrep; 63 elan; 64 karo; 65 flor; 66 apel; 68 ti; 72 ena; 75 in; 76 ss.

Naša nagradna križanka je med čitatelji zbudila res mnogo zanimanja, več, kot smo pričakovali. Reševalci se niso ustrašili pisanja in tudi ne poštnine — zadnje dneve je „Tednikova“ pisemska pošta bila v znaku dopisov naših križankarjev. Mnogi so dodali še svoje komentarje. Mnogi so se pri-

Pri nas na Koroškem

Pa kakor oče Jakob, ki je sedem let služil in prisluzil Rebeko, tako je tudi Pavelnov oče večkrat dejal: „Toliko sem šel služil v Žvabek, da sem ženo prisluzil.“

Pozneje je bil rajni pri železnici in je okusil dobre in slabe strani železnčarske službe. Poleti je bila hrana od sonca opečena in sparjena, pozimi pa zmrzla in ledena. Od Grabštajna pa do Pliberka so poznali Pavleja, ki je bil pregledovalec proge. Noge si je na teh tračnicah popolnoma pokvaril. Dobro je bilo, da si je prisluzil toliko, da je kupil Pavelnovo podrtijo in jo pozidal. Z veseljem in s ponosom je gledal na svojo kajžo v Dvoru na svoja stara leta. Prav rad je čital naše slovenske liste, vedno je bil naročen na „Nedeljo“ in „Naš tednik-Kroniko“.

V sredo, na god sv. Apolonije, smo ga spremljali v obilnem številu k zadnjemu počitku. Pevci so mu zapeli pri božji službi in pri odprtem grobu. G. župnik se je od rajnega lepo poslovil. Venci so zakrili svežo gomilo. Rajni naj počiva v miru! Pavelnovi materi pa želimo, da kmalu ozdravi in se vrne zdrava zopet na svoj dom. Kapovim in Pavelnovi materi naše iskreno sožalje!

GONOVECE

Marija Andrej se je naveličala samskega stanu in najbrž tudi trajnega potepanja po svetu in tako je sklenila zapustiti samski stan in se je poročila dne 13. februarja z Albertom Jožefom Rader, pečarjem iz Pliberka. Micka je bila svoj čas cerkvena pevka, zato je prišel zbor skoraj polnoštevilno, da se poslovil od svoje nekdanje sopevke. Zapeli so pri poroki v cerkvi prav lepo in ubrano pod vodstvom Mihe Sadjaka, ravno tako pa tudi po poroki pri Šercerju namesto podoknjec par lepih narodnih pesmi v slovo njej, ki zapušta samski stan. Voščili so ji srečo, zdravje in na mnoga leta v novem stanu. Poročal je domači g. župnik in priporočal novemu paru, naj se trudi za trojno ljubezen v zakonskem stanu: ljubezen do Boga, medsebojno ljubezen in ljubezen do otroka! Za priči sta bila g. France Ofner iz Bele in Blaž Opetnik, krojaški mojster v Pliberku. Veselo svatbo so obhajali pri Šercerju. „Polka je naročena, tla pa so namazana...“: po tem geslu je šlo tokrat tudi pri „ojseti“, kajti ga. Mlinar je pustila napraviti nova parketna tla. Še Terezija Ebner, ki je imela „ojset“ isti dan pri Marinu, je bila radovedna, kako je v Šmihelu na „ojseti“, zato se tatovom nič ni ustavljala, ko so jo odpeljali s teto vred v Šmihel. Na mnoga mnoga letal Obilo sreče in blagoslova mlademu paru!

REPLJE V PODJUNI

Franc Glinik, pd. Kazan, se je naveličal sam gospodariti. Tri Kanaufove hčere iz

Podkroja so že v naši fari in tako je mislil Kazan, kaj bi bilo, če bi tudi on poskusil pri Kanaufu. Bilo je toliko laže, ker je Terezika večkrat pomagala pri Zajniku na Letini, kjer je njena sestra poročena.

V nedeljo, 13. februarja, ju je poročil v Libučah ml. gospod prošt Lenart Trabesinger. Veselo svatbo sta imela pri Marinu, kjer je ženina sestra poročena! Za starešini sta bila Franc Gros, pd. Zajnik na Letini, in g. Marin! Mlademu paru obilo sreče in blagoslova in na mnoga leta!

GLOBASNICA

Nedelja, dne 13. februarja, je bila vsepovsod v znamenju velikih veselje in prireditev. Tudi pri nas ni manjkalo veselega razpeloženja, kajti Štefov Karel se je opogumil in stopil ta dan s svojo izvoljenko Hanco iz Vorarlberga, ki je bila pri Paru za natarico, pred poročni oltar. Poročne obrede je opravil domači g. župnik Posch. Nato pa se je pomikal dolg sprevod k Parovi gostilni, kjer se je vršilo veselo svatovanje.

Da ni bilo dalgčas, so skrbeli dobri muzikanti iz št. Vida. Ob lepi melodiji in prijetni družbi se nam kar ni ljubilo zapustiti plesne dvorane, zato smo se rajši razhajali šele proti jutru, ker je tudi bolj varno hoditi domov. Na svatbi so bili drvarji polnoštevilno zastopani in so se seve prav dobro imeli. Ker je ženin član požarne brambre, sta ga počastili požarni brambi iz Štebna in Globasnice.

Da smo si dovolili tudi malo šale, je samo ob sebi razumljivo. Tako ni manjkalo tatov, ki so odpeljali nevesto v Štekelovo gostilno, da tam pokusijo Štekelovo izvrstno vinsko kapljico. Na žalost so morali ugotoviti, da je zmanjkalo tudi „ta široke“ in so jo ravnotako našli pri Štekelu. Tu je seveda g. Maron imel kar dosti opravka, da jo je dobil spet nazaj.

Mlademu paru želimo vse najboljše in jima ključemo še na mnoga srečna leta!

ŽIHPOLJE

Po daljšem času spet nekaj vrstic iz Žihpolj o farnem življenju. Lansko leto je bilo pri nas rojenih 7 otrok, umrlo je pa sedem odraslih in dva otroka. Zanimivo, da je bilo tudi porok sedem. Dva pogreba imamo pa že letos. Dne 10. februarja je bil pogreb Trompuševga otroka na Imovem. Bil je star šele tri tedne. Dne 21. januarja smo pa pokopali ob veliki udeležbi Hamruževga očeta Jožefa Planeger, ki je umrl star 59 let. Imel je rak na jetrih in je zelo hudo trpel. Zaposlen je bil več let na humberski žagi v Svetni vasi. Vsak ve, da je bil rajni zelo delaven mož, kajti še v svojem prostem času je prav rad pomagal na polju. Pred smrtjo so ga prevideli s sv. zakramenti.

ke, teh sploh niso zapisali, ker so si mislili „bolje nič kakor narobe“, morda bo pa križankarjev stric mislil, da smo samo pozabili...

IZZREBANI SO BILI SLEDEČI:

1. Damska bluza (darilo tvrdke Formanek, Beljak): č. g. Turk Ciril, Brandenburg, Kramsach na Tirolskem. — 2. Nalivno pero (darilo tvrdke Strein, Celovec): Waldhauser Tinca, St. Kandolf pri Kotmari vasi. — 3. Par finih ženskih nogavic (darilo tvrdke Kriskhke, Celovec): Hočevar Marijan, Spital/Drau. — 4. Par moških nogavic (darilo Fa. Kriskhke, Celovec): č. g. župnik Barbič, Pečnica pri Ledincih. — 5. Steklenica vina (darilo tvrdke Tellian): Mrak Viktor, Spital/Drau, Villacher Strasse 7/3. — 6. Kolekcija „Dobra knjiga“ (darilo uprave Našega tednika): Pak Režika, Celovec, Kaufmann-gasse 6. — 7. Kolekcija „Dobra knjiga“ (darilo uprave Našega tednika): Olip Urban, Sele 15, p. Borovlje. — 8. Kolekcija letošnjih Mohorjevih knjig (darilo Družbe sv. Mohorja): Otič Anica, Horce 3, p. Skocijan. — 9. Kolekcija letošnjih Mohorjevih knjig (darilo Družbe sv. Mohorja): Ogris Gottfried, Marijanišče, Tanzenberg. — 10. Blago za pregrinjalo (darilo tvrdke Lodron): Resman Kati, Ledince 8. — 11. Električni kuhalnik (darilo tvrdke Kern, Celovec): Ježap Tonej, Pliberk. — 12. Gumijasta steklenica (termofor) (darilo trgovine Fial, Ce-

NAŠIM DOPISNIKOM

Zaradi obširnega poročila o nagradni križanki je moralo izostati nekaj dopisov. Prosimo naše dopisnike, da nam to zamudo oprostijo.

Uredništvo

KOTMARA VES

Kakor je pri nas navada, obhajamo praznik sv. Boštjana vsako leto slovesno, ker je ta dan združen s celodnevnim češčenjem. Tako je bil ta dan tudi letos velikega pomena za našo faro. Imeli smo 6 maš. Otroško in glavno pridigo je imel č. g. A. Cvetko. Tako lepo nam je govoril, da bi ga poslušali še in še. Tudi tisti so napeli ušesa, ki imajo po navadi na koro za orglam svoj „jarmak“.

Cerkveni pevci so pri vseh sv. mašah lepo prepevali, pri glavni maši pa smo prepevali v latinščini. Morda to ni bilo vsem po volji, pa ob takih prilikah je to na mestu. Je pač hudo, saj vsem še Bog težko ustreže, še manj pa kotmariški organist.

V letošnjem predpustu je bilo oklicanih in poročenih 5 parov. Bog naj podeli vsem novoporočencem obilo sreče in blagoslova! Naj bi vzgajali bodoče rodove v pravem krščanskem in narodnem duhu, saj vsi izhajajo iz slovenskega okrilja, četudi hočejo nekateri biti Nemci.

VELINJA VES

(† Katarina Filipič)

Dne 18. januarja je umrla v Velinji vasi blaga Katarina Filipič. Bila je rodem iz župnije Cerklje ob Goriškem, od koder je prišla s svojimi starši na Koroško, kjer si je njen oče kupil Šmonovo posestvo v Velinji vasi. Ko je prevzel njen brat posestvo, je šla k svojemu bratu Lovrencu, krojaču, in tam gospodinjala dolga leta. Pomagala mu je pri krojaškem delu in bila je kakor sonce v domačem krogu. Ni imela nobenih sovražnikov, z vsakim je bila ljubezniva in prijazna. Vsakokrat, ko je bila v Velinji vasi sv. maša, Šmonove Katrije ni manjkalo. Ko pa je ni bilo v cerkvi, so vsi vedeli, da mora biti bolna. In res je tako bilo. Bila je ves čas bolj rahlega zdravja in zato je v tej bolezni tudi morala umreti. Za njo žalujejo bratje in sestre in njih družine, katerim je bila kakor dobra mati. Zdaj počiva na pokopališču pri sončni cerkvi v Velinji vasi.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Nedelja, 27. februarja: 07.20—07.25 Duhovni nagovor. — 07.25—08.00 S pesmijo pozdravljamo in voščimo. — Ponedeljek, 28. februarja: 13.55—14.25 Poročila in objave. Za našo vas. — 18.45—19.00 Samospevi. — Torek, 1. marca: 13.55—14.25 Poročila in objave. Zdravniški vedež. — Kulturne vesti. — Sreda, 2. marca: 13.55—14.25 Poročila in objave. J. Špicar: Loški gospod. Zvočna slika iz koroške kulturne zgodovine (ponovitev). — 18.45—19.00 Mali leksikon. — Četrtek, 3. marca: 13.55—14.25 Poročila in objave. — Domače pesmi in zvoki. — Petek, 4. marca: 13.55—14.25 Poročila in objave. Akustični mladinski list. — 18.45—19.00 „k'k' je bou, pa k'k' je še kej...“ — Sobota, 5. marca: 09.00—10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — Športni obzornik. 18.30—19.00 Za delopust. — Nedelja, 6. marca: 07.20 do 07.25 Duhovni nagovor. — 07.25—08.00 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

lovec): Greiner Friederika, Globasnica. — 13. Praktični stolček (darilo tvrdke Stadler, Celovec): Krištof Katica, Dvor 12 pri Šmihelu. — 14. Moška kravata (darilo tvrdke Walcher, Celovec): Goritschnig France, bogoslovec, Celovec. — 15. Schleppe-pivo: Rotter Suzana, Gospodinjska šola, St. Jakob v Rožu. — 16. Schleppe-pivo: Hartmann Helmut, Radio Celovec. — 17. Schleppe-pivo: Karničar Kristo, bogoslovec, Celovec. 18. Schleppe-pivo: Uslužbenci Mohorjeve tiskarne v Celovcu.

EVI-kruh (darilo pekarnice Sebald Walter): Tomaž Sablatnik, bogoslovec, Celovec. — Partl Kristine, Celovec, Viktringer Ring 26. — Micka Katnig, Celovec, Viktringer Ring 26. — Hilda Pak, Celovec, Rosentalerstrasse 12.

Tolajilne nagrade:

Knjižna darila „Našega tednika“ prejmejo: Sajnovič Martin, Gradec, Peterstalerstr. 15. — Lojze Krištof, Dvor pri Šmihelu. — Elizabeta Buch, Penk pri Velikovicu. — Gabriel Hanzej, St. Janž, p. Svetna vas. — Zabajnik France, Brdo pri Šmohorju. — Inzko Marinka, Sveče. — Križnik Helena, Spital/Drau. — Kušej Marija, Šmihel pri Pliberku. — Jerina Friderik, St. Ilj ob Dravi. — Ogradnik Terezija, Ledince.

Nakaznice za prejem daril prejmejo izžrebanci na svoje naslove. Knjižna darila dobé po pošti.

Da bomo imeli bogato žetev

Pred dobrim tednom smo se peljali skozi Podjuno v Celovec. Vreme je bilo lepo. Iz avtobusa smo občudovali te naše lepe kraje, vasi, polja in domove.

Pri dveh hišah smo celo videli posejane ozke gredice na sončni strani gospodarskega poslopja. Naše gospodinje so izredno iznajdljive, če je treba družini napraviti veselje. Obenem je to lep dokaz, da so naše žene tudi tostransko primerno izobražene in s svojim znanjem posegajo v poklicno delo vrtnarja. Tako bodo imele za velikonočne praznike na mizi domač pridelek kot pri boljših k prekaženi svinjini.

Čas gnojenja

Ponekod so kmetje vozili gnoj na kupe k njivam, nekateri pa po deteljščih trosili umetna gnojila. Za ta letni čas je to najbolj priporočljivo delo za doseg visokih pridelkov živinske krme. Sicer je najboljši čas za gnojenje jesen in zimski meseci. V tem času trosimo tista umetna gnojila, ki delujejo počasi in več let. K tem prištevamo kostno moko, Tomaževo žlindro (Thomasmehl), deloma tudi apneni dušik in v glavnem apneni prah. Omenjena umetna gnojila trosimo samo do meseca marca. V zemlji se počasi razkrajajo oz. raztapljajo, zato jih moramo trositi v zimskih mesecih, če hočemo, da bodo še isto leto rastlinam koristila.

Spomladaj pa trosimo umetna gnojila, ki se hitro raztapljajo in zato rastlini že v prvi vegetacijski dobi (v dobi rasti) največ koristijo. Izmed teh gnojil je najbolj znana kalijeva sol, superfosfat, apneni dušik in še nekatera druga hitro delujoča dušična gnojila, ki jih je treba vsaj 14 dni pred setvijo raztrositi in zabranati v vlažno zemljo. Najhitreje pa deluje čiški soliter, ki ga v majhni količini trosimo k rastoči rastlini in s tem izboljšamo preslabo rast pridelka.

Kako trosimo umetni gnoj

Umetna gnojila po navadi trosimo z roko. To delo opravimo v jutranjih urah in tudi lahko čez dan, če je mirno vreme. Ko trosimo umetna gnojila, ne sme pihati veter, ki gnoj neenakomerno raznese po njivi in ga celo odnaša na sosedovo zemljišče. Za velika posestva, kjer vsako leto raztrosijo več ton umetnih gnojil, je najbolj primeren stroj za trošenje. Če z roko trosimo, moramo sami nositi posodo z gnojilom, tu pa en sam konj ali tudi krava, ki zna voziti, lahko vozi stroj po njivi. Tudi veter ga ne odnaša po njivi naokrog, ker so „okenca“, skozi katera pada gnoj iz stroja, precej nizko pri tleh. Na stroju je tudi regulator za določanje gostote pri trošenju posameznih umetnih gnojil. Delo s strojem je opravljeno hitro, brez velikega truda in natančno.

Izbira umetnih gnojil

Glede mešanja umetnih gnojil še vedno velja pravilo, ki pravi: dušična umetna gnojila in hlevski gnoj nikdar ne smemo trositi skupaj z apnenim prahom. Vsako moramo trositi posebej in vsaj mesec dni počakati, da vlaga ali še bolje močan dež izpere dušik h koreninam, sicer bi ga apno pogrnalo iz gnoja v zrak. Apnimo v jeseni, če mogoče še pred snegom, a vigredi pa že kar po snegu raztrosimo dušična umetna gnojila. Brez vsake škode in trajno lahko

ODKRILI SO POTOPLJENO MESTO

Neki ameriški potapljač, ki je v Titicaca jezeru v Južni Ameriki iskal zlato, je javil, da je naletel na dnu jezera na razvaline potopljenega mesta. Naredil je tudi nekaj fotografiskih posnetkov. Arheologi so mnenja, da so to mesto verjetno zgradili narod Aymaras, ki so bili v teh krajih še pred Inki, ki so nekako 500 let pred odkritjem Amerike uničili kulturo prvotnih prebivalcev. (AND)

ULTRA-VALOVI PROTI VIRUSOM

Dva ameriška zdravnika omenjata možnost, da bodo uničevali kalj raznih bolezni s kratkimi valovi, ki jih človeško uho nič več ne zaznava.

Ta dva ameriška zdravnika sta izdala delo, v katerem omenjata, da bo možno s to novo metodo znatno znižati nalezljive bolezni. S pomočjo teh zvočnih valov z milijonom nihajev na sekundo se jima je posrečilo razbiti virus v še manjše delce in tako zmanjšati njegovo moč za 95 odstotkov.

LOV NA KITE

Lov na kite v antarktičnih vodah poteka letos zelo ugodno. Doslej so ujeli čez 4000 plavih kitov, lani v istem času pa samo 3500. Seveda je nevarnost, da bo zaradi donosnih lovov ta žival kmalu izginila.

mešamo superfosfat s kalijevo soljo, čiškim solitrom in kajnitom. Tik pred uporabo, to je, če bomo vsaj še isti dan raztrosili, pa apno s kalijevo soljo ali kajnitom — ali pa Tomaževo žlindro (Thomasmehl) s kajnitom ali kalijevo soljo. Vendar je bolje, če trosimo vedno vsako zase: apno, hlevski gnoj, Tomaževo žlindro, superfosfat in amonijev sulfat ter vsa njim sorodna novejša umetna gnojila.

Kje hranimo umetna gnojila?

Če smo umetna gnojila kupili in ne raztrosili, poskrbimo, da bodo shranjena v suhem prostoru. Če je vlažno, se kaj hitro topijo kalijeva in soliturna gnojila in strdijo v kepe, ki jih težko spravimo iz vreče in zdrobimo v prah. Tudi apneni dušik se strdi in uniči vreče. Superfosfat se napne, da vreče popokajo. V vsakem slučaju, če je prodajalna blizu, je bolje kupiti samo toliko gnojil, kolikor jih bomo še isti dan ali v najkrajšem času raztrosili.

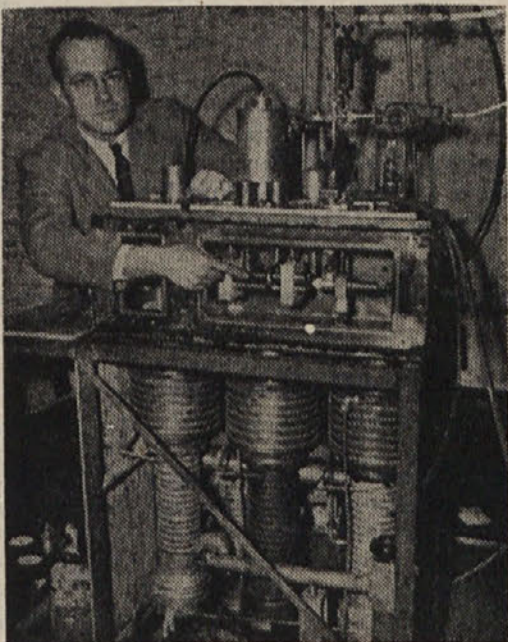
Na debele losose prezita ta dva korejska ribiča. Z aziatsko maršnostjo čakata na lovsko srečo. Proti mrazu sta dobro zavarovana. In čakanje se navadno izplača, ker z enim samim lososom zasluži ribič toliko kot delavec z dvodnevnim delom. (AND)

TELEFONSKI POGOVORI ČEZ OCEAN

Kot javlja časopis „New York Times“, bodo koncem leta 1956 vzeli v promet prvi pomorski telefonski kabel med Evropo in Ameriko. Kabel bodo položili od kanadske atlantske obale preko Nove Fundlandije v smeri proti severni Škotski in bo ležal povprečno v globini 4.800 metrov pod morsko površino. Z dolžino 3.200 km bo to nadaljši kabel za telefonske pogovore. Ta kabel bo imel zmogljivost 36 prekoceanskih pogovorov istočasno. Vsi stroški bodo znašali približno 35 milijonov dolarjev.

IZREDNA UCINKOVITOST SONČNE PEČI

V Ameriki so izumili sončno peč, ki je tudi v mrazu zelo učinkovita. Pred kratkim so jo pokazali članom meteorološkega zborovanja. Poskus so napravili ob neki reki pri zunanji temperaturi pod ničlo. Naprava je pokazala uspeh iznajditelja, ko so namestili v pečici vročino 160 stopinj. Izdelali so jo na tehniški visoki šoli v New Yorku. (AND)

Pred kratkim smo poročali o atomski uri, ki so jo skonstruirali v Ameriki. Tu vidimo na sliki ta izum profesorja fizike Charlesa Townesa. (AND)

Našim gospodinjam

Vzgoja naših malih: Otroška domišljija in resničnost

Za otroka sta domišljija in resničnost povezani v nerazdružljivo enoto. Velike težave v vzgoji nastajajo zaradi tega, ker se ne prestando zavedata drug ob drugega otroški svet in svet odraslih.

Nas odrasle je življenje prisililo, da smo polagoma potegnili ostro mejo med domišljijo in resničnostjo. Na otroški svet, v katerem smo tako blaženo živeli, blaženo ravno zato, ker je bilo v njem tako malo prostora za resničnost, pa smo pozabili. Prav zato tako težko razumemo bujno otroško domišljijo.

Kako čudovit je otroški svet! Nobenih meja ne pozna, košček papirja zadostuje, da si otroci iz njega zvijejo daljnogled, skozi katerega vidijo vse, karkoli že pozna njihova domišljija: ladje na širokem morju, zverjad in lovca, celo v nebesa vidijo. Živo in resnično doživljajo pravljice.

Vzgojiteljeva naloga je v tem, da kolikor mogoče brez sile in bridkih otroških razočaranj polagoma vodi otroka iz otroškega namišljenega sveta v resnični svet — v svet odraslih.

Nikoli ne smemo pozabiti, da otrok ne razume naših življenjskih izkušenj. Na opomine, ki mu jih vsak dan „trobimo“ na ušesa, ne polaga važnosti. Ne razume naših vzdihov in tožb nad njegovo malopridnostjo. Je velik sebičnej. V svojem neomejenem kraljestvu gospoduje in išče vedno novih radosti. Nič ne vpraša po naših družabnih predpisih. Vendar ga moramo kljub vsemu vzgajati k temu, da otrok naše opomine in prepovedi tudi razume in mu niso le prazne besede.

Pri vzgoji nam more pomagati spomin na lastno otroško dobo. Otroku moramo slediti v njegov svet, sodelovati z njim, ko ga gradi. A na žalost preveč pozabljamo na to in si prizadevamo, da bi otroka čimprej vneli v svet odraslih, da bi z nami enako mislil.

V otroški dobi se skrbno ogiblujemo besedice „laž“. Tu se zopet ostro ločita otroški svet in svet odraslih. Naj navedem en primer!

Mala Mojci je vedno spala skupaj s svojo punčko. Nekega dne je bila posteljica po popoldanskem spanju mokra. Mati je opravičeno pograjala Mojci, a na svoje začudenje je dobila odgovor: „Mamica, to nisem napravila jaz, ampak moja punčka. Saj vendar veš, da jaz nikoli več ne zmocim postelje.“ Modra mati je nato odgovorila: „Samo to ti povem, če katera od vaju še kdaj zmocni posteljo, boš kaznovana ti, Mojci.“ Otrok je bil z materinim odgovorom zadovoljen.

Veliko težav in kljubovalnega odpora proti starešem bi odpadlo, če bi si ti prizadevali, da bi razumeli otroško dušo. Če otroka razumemo, si tako pridobimo njegovo zaupanje tudi za poznejše čase, ko otrok že odraste. Samo z razumevanjem otroške duše moremo najti poravnavo med nasprotji domišljije in resničnosti v življenju otrok.

Zakaj pa ne?

Tole poučno zgodbico, drage matere, pa povejte svojim malim. Gotovo tudi vaši sinčki in hčerkice ne ubogajo na prvo besedo in vedno najdejo kakšen izgovor. Pričujoča zgodbica pa jim bo povedala, kaj se zgodi tistim, ki ne ubogajo svojih staršev. Gotovo jih bo ganila in tako pripomogla k njihovi večji ubogljivosti.

Hanzi je imel grdo navado, da je ugovarjal mami in ateju vedno z istimi besedami: „Zakaj pa ne?“

Če je atej dejal: „Hanzi, tako majhni dečki ne smejo segati odraslim osebam v besedo,“ je Hanzi brezskrbno pristavil: „Zakaj pa ne?“

Če je mama dejala: „Hanzi, kadar je človek vroč in poten, ne sme piti mrzle vode,“ je Hanzi takoj rekel: „Zakaj pa ne?“

Bilo je nekega zimskega dne. Vaška luža se je kar čez noč odela z gladkim, kristalno svetlim ledom. Ker mraz ni bil tako hud, je bila ledena skorja tanka in rahla. Hanzi ju

ni dala žilica miru toliko časa, dokler se ni zmuznil z drsalkami pod pazduho iz hiše in odšel proti vaški luži. Atej ga je opazil. Ker je slutil nesrečo, je neopazeno šel za njim.

Hanzi si je pri luži hitro nataknil drsalke na noge in veselo stopil na led. Atej je zaklical za njim s svarečim glasom:

„Hanzi, ali ne greš hitro z leda! Lahko miselni fant, ali ne vidiš kako je led tenak! Zdaj vendar še ni čas za drsanje.“

Hanzi se je obrnil in svojevlečno odgovoril: „Zakaj pa ne?“ Komaj je te besede izrekel, že je pod njegovimi nogami zahreščalo. Led se je udril.

Hanzi je zakričal in se hotel rešiti z naglim skokom na breg. Toda bilo je že prepozno. Razpoka v ledu ga je potegnila vase — in Hanzi bi bil utonil, da ni tedaj planil k njemu atej in ga z velikim naporom in nevarnostjo za lastno življenje izvlekel iz vode.

KUHINJA

Zelenjavna zavrelica za zalivanje juh: Koren peteršilja, korenček, šopek zelenega peteršilja, list zelene, pol kocena ohrovtva, nekaj ohrovtovih listov, nekaj zrn popra, malo muškatoevega cvetja, 4 paradiznike ali 2 žlici paradiznikove meze, stročje zelene graha, 4 litre vode, 3 dkg soli. Osnaženo zelenjavo osnaži in kuhaj z ostalimi sestavinami 1 uro.

Rumena postna juha: 2 žlici masti ali olja, koren, korenino peteršilja, pol čebule, malo zelene, nekaj koleščkov žemlje, 2 žlici paradiznikove meze, 2½ l zelenjavne zavrelice. Na masti zarumeni prerezano zelenjavo in žemljo. Biti mora rahlo rumeno, ne rjavo. Dodaj paradiznikovo mezo ali svež paradiznik in, ko se mokrota osuši, zalij z zelenjavno zavrelico ter kuhaj skupaj pol ure. V precejeno juho zakuhaj rezance, krpice, makarone ali dodaj jajčne rezance ali drugo poljubno zakuho.

Fižolova juha s testeninami: Skuhaj fižol zrno česna, košček limone, vrh rožmarina,

2 žlici olja ali masti, pol žlice čebule, 2 žlici moke, 3 žlice kisle smetane, kis, sol. Čez noč namočen fižol zalij s kropom in kuhaj z dišavnimi pridevki. Zmehčanega odcedi in stlačij, zalij z odlito vodo in precédi. Prideni razmešano rumeno prežganje s čebulo ter okisaj. Ko je nekaj časa vrelo, zamešaj smetano in dodaj opečen kruh. Smetano lahko tudi opustiš.

Fižolova juha s testeninami: Skuhaj fižol kakor prej, a ga ne pretlačij, marveč mu pridaj posebej kuhane makarone ali zakučaj 10 dkg poljubnih testenin. Prideni rumeno prežganje in, če hočeš, tudi nekoliko kisa.

Kašna juha: 3 l slanega kropa, ¼ l prosene kaše, 2 žlici masti, pol žlice čebule, pol žlice peteršilja, 3 žlice moke, vršček majarona. Dobro oprano kašo skuhaj v kropu ter pridaj rumeno prežganje s čebulo in peteršiljem ter stlačen majaron. Izboljšaj lahko z juho, v kateri se je kuhala svinina, ali če prideneš sesekljano svinino.

IZNAJDITELJI

Človeški duh vedno snuje in vrta globlje in globlje v skrivnosti narave. Nikoli se ne zadovolji in ne umiri. Ako se mu posreči, da iztrga naravi prvo skrivnost, da odkrije prvo resnico, že se z vso vnetostjo vrže na drugo. Zato se iznajdbe in izumi vrste drug za drugim in so med seboj vzročno povezani kakor členi v verigi: prejšnja iznajdba daje ključ do naslednje.

Včasih se zgodi, da dalje ni več mogoče, potem pa se nenadoma spet odpro neslutna pota in možnosti, ki v nekaj letih popolnoma spremenijo lice sveta. Spomnimo se samo parnega stroja, železnice. Kako hitro so osamele ceste in utihnilo furmanske pesmi. Moderna avtomobilska tehnika jih je zopet poživila. Prej cvetoča naselja so kar zamrla, nastala pa so nova ob križiščih železnic. Ali iznajdba elektrike, žarnic, telefona in radja, kako so šele ta odkritja spremenila življenje ljudi! Ob teh sodobnih pridobitvah so nekateri mislili, da dalje ni več mogoče, da se bo sedaj začel propad tehnike in civilizacije.

V tem pa so nemirni, snujoči duhovji bili neutrudni na delu in nenadoma svet presenetili z odkritjem in uporabo atomske bombe oz. atomske energije. Kakšne možnosti in kakšen preobrat v tehniki in gospodarstvu bo prineslo to stoletje, je zaenkrat težko napovedovati. Gotovo je to, da človeški duh ne bo miroval, dokler si te gigantske energije ne podvrže in ne zagospoduje nad njo, da bo pomagala tudi graditi, ne samo rušiti in uničevati.

Marsikdo misli, da so bili iznajditelji sami veleumi in daleč nadpovprečni ljudje, pa to ne drži povsem. Več kakor visoka nadarjenost je ustvarila pri izumih marljivost in jeklena vztrajnost. Nešteto poizkusov je bilo treba in premnogo neuspehov je moral doživeti znanstvenik in izumitelj, preden je odkril in dognal to, kar je iskal. Često pa se je usoda tudi pošalila. Marsikateri iznajditelj je odkril čisto nekaj drugega, kakor je iskal. Nekateri iznajdbe in odkritja so nastala skoraj po naključju. Biostro znanstvenikovo oko jih je opazilo, preizkusilo in ugotovilo njihovo uporabno vrednost. Drugi so iznajdbo izpopolnili in tako so nastale občokoristne tehnične naprave, stroji in reči, ki jih rabimo in vsak dan srečujemo, ne da bi ob tem pomislili, koliko truda in vztrajnosti je bilo treba, preden je iznajdba prišla v občestveno uporabo in preden so začele posamezne tvrdke delovati in tekmovati med seboj s kvalitativnimi izdelki.

Opazujte kdaj kakšen avtomobil, lokomotivo, letalo ali pa tudi navadni pisalni stroj in videli boste, koliko patentov je uporabljenih pri enem samem stroju. In vsak patent ima skorajda svojega lastnega duhovnega očeta, vsako tehnično prednost, izboljšavo je zamislil drug človek.

Koliko pa je še reči, ki se dajo še izboljšati in izpopolniti! Premnoge reči bi bilo treba še poenostaviti, olajšati. Ogromno je še dela, veliko še neodkritega. Kajti bogastva narave in njene skrivnosti, ki jih hrani za priidne, so še neizmerne.

Hočeš biti med odkritelji in izumitelji? Resno se loti učenja, bodi dober opazovalec in v svojem poklicu vesten in vztrajen delavec, ki stremi vedno za tem, kako bi se v svoji stroki izpopolnil in dosegel čim večji napredek. Samo tako boš lahko prekoračil vse poklicne težave, ki jih zahtevata danes življenje in napredni svet od mladega človeka.

Ali naj pokažemo, kaj znamo?

Za mladino in prosveto

Pustna prireditev v Celovcu . . .

V nedeljo, dne 13. februarja, je celovško Slovensko kulturno društvo vabilo na pustno prireditev v Kolpingovo dvorano v Celovcu. Že nova dvorana, katero so ljudje po večini prvič videli, je napravila močan vtis. Škoda, da sami nimamo kaj podobnega, da bi bile tako naše kulturne prireditve nekoliko lažje. Tudi novo dvorano, ki ima okoli 350 sedežev, so celovski in okoliški Slovenci napolnili do zadnjega prostora.

Igralska družina je pričarala v dvorano s pustno igro „Pričarani ženini“ pravo pustno razpoloženje. Ni nam treba posebej naglašati, da so igralci igro, ki je v odrskem podajanju razmeroma težka, ker predstavlja predvsem čustveno življenje, podali izredno dobro. Niti opazili nismo, da so nastale zaradi obolenja v zadnjih dneh še spremembe med igralci. Vsem igralcem prav srčna zahvala. Predsedniku in srcu društva g. Rojšku pa še posebna pohvala, združena s prošnjo, da bi tudi naprej s tako spretnostjo „krotiti“ ženske na odru, kakor v vsakdanjem življenju vihti kramp in lopato. Vemo, da je po težkem celodnevem naporu vaja naporna. Verjetno pa je tudi on sam z vsemi svojimi sodelavci dobro zapolnil, da smo mu za njegovo delo vsi iz srca hvaležni za to domačo družabnost, ki je združena s prireditvami Slovenskega kulturnega društva v Celovcu.

Igri je sledila zabava s plesom, kjer se je vrtilo mlado in staro. Vmes pa je bilo kar dosti smeha pri odvijanju srečk za srečolov. Kar vsa dvorana je „lovila“ srečo in izka-

zalo se je, da je bil odbor kar na mestu in pripravil skoraj za vsakega košček sreče. Dobitki so bili deloma prav lepi in dragoceni, seve pa je moralo biti vmes tudi nekaj „kohelc“ za naše gospodinje in tudi nekaj praznih listov.

K pustnemu večeru pa spada tudi „kraljica“ večera. Bila je slučajno na prireditvi tudi gospodična Milka Hartmanova. Seve smo tej naši pesnici posvetili vso pozornost in tudi svoja srca. Kar 96 srčkov je imela pripetih na prsih in seve tako v tekmi tudi zmagala in dobila nagrado, ki je bila kraljici večera namenjena.

Opolnoči pa smo se razšli, ker nas je vse v ponedeljek čakalo delo. Vsi pa smo izrazili željo, da bi bila prav kmalu zopet prilika, da se znajdemo. Društveni predsednik nam je s svojo igralsko družino obljubil, da nas prav kmalu zopet povabi. Ker vemo, da predsednik dano besedo tudi drži, se veselimo že novega povabila.

ZAHVALA

Slovensko kulturno društvo v Celovcu se najlepše zahvaljuje vsem tvrdkam in trgovinam, ki so prispevale s prostovoljnimi darili za srečolov, prav posebno pa pekarni Štefan Katz, Siebenhügelstrasse za obe umetniško strokovno izdelani torti, ki sta sladokusce tudi s svojo dehtečo sladkostjo navdušili. Nadalje vsem onim, ki so na katerikoli način doprinesli svoj trud za olepšanje naše pustne prireditve.

Društveni odbor

. . . v Št. Jakobu in v Ločah

Pod vodstvom svojega režiserja nam je naša pridna farna mladina pripravila za pust prav veselo prireditev. Minulo nedeljo nas je povabila na igro „Ubogi samci“. Kar dvakrat smo napolnili dvorano prav do zadnjega kotička. Ni nam bilo žal! Z nekim ponosom gledaš in poslušaj, kakšen odskri talent tiči v tej naši dobri mladini. Precej igralcev je bilo v tej ne prelahki šaloigri prvič na odru. Človek bi mislil, da bodo ob svojem odrskem krstu nerodni in leseni. Mi pa smo se smejali prav od začetka in do zaključka, kako je spretni Kozljarjev Mihec vpregel „zarjaveli devici“ Mico in Jero ob tako strašno nerodnih in zakletih samcih Jožu in Jaku in še spričo „strašil“ stare Špele in Katre v zakonski jarem. Ob spretni igri se je dvorana sproščeno od srca nasmejala. Posebno pohvalo zasluži Mihec, ki je očitno rojen komik in ga odslej nečemo več pogrešati na našem odru. Foltej, korajžo in talent imaš v velikih meri in iskreno ti čestitam! Pa tudi vsi ostali igralci bodo posrečeno dopolnili naš šentjakobski odrski „ansambel“ in nas bodo gotovo kma-

lu spet povabili na kako prireditev. Za vašo požrtvovalnost in igralsko disciplino vam farna družina izreka svoje priznanje.

Pozimi v Ločah ni letoviščarjev, zato imamo vsaj toliko časa, da tedaj običajno kako igro ali kino pri Pušniku. Kar bolj zapušteni smo in še šentjakobčani, ki so prej večkrat prišli s svojimi igrami k nam, so kar utihnili. No, pa na pustno nedeljo nas je farna mladina zopet obiskala in nam prinesla s svojo igro „Ubogi samci“ toliko smeha in zabave, da se že dolgo nismo tako nasmejali. Sicer nam je pri pozdravu njihov „gospod“ in režiser povedal, da bodo sedaj videli mnogo novih igralcev, toda igrali so tako dobro, da ni bilo opaziti začetnih nerodnosti. Zlasti „Mihec“ se je dobro odrezal.

Hvaležni smo šentjakobski farni mladini za prijetno veselo popoldne in vas še vabimo, saj ste videli, da smo kljub slabemu vremenu napolnili dvorano. Saj smo se že večkrat prepričali, da se šentjakobčane splača priti gledat!

LEPA KOROŠKA V BARVAH!

Pod gornjim naslovom priredi Slovensko kulturno društvo v Celovcu v torek, dne 1. marca 1955, ob pol 8. uri zvečer v Mohorjevem domu v prostoru Krščanske kulturne zveze, soba šte. 6

PROSVETNI VEČER

Barvne slike nas bodo vodile od Višarij preko Zilje, Roža in Podjune do Pece, ob jezerih in poljih in križih do gorskih kotičkov, preko cvetoče pomladi in zlatih žitnih polj v jesensko čudovito barvitost. Videli bomo značilnost naših vasi in domov. Videli bomo to, kar je lepo in kar je naše, prav naše!

Zato vabi odbor vse ljubitelje naše Koroške in barvne fotografije na prosvetni večer.

Samo za 2 groša revnejši od cesarja

Nad nekimi samostanskimi vrati so napravili menihi ta napis: „Samo za dva groša smo revnejši od cesarja in živimo brez skrbi. Ko je nekdo jezdil cesar mimo tega samostana in prebral napis, si je mislil: „Le čakajte, menihi! Vam bom pa jaz naredil skrbi.“ Poklical je opata in mu rekel: „Ako mi v teku 3 dni ne odgovorite na naslednja tri vprašanja, vas odstavim!“

Najprej hočem vedeti, kako globoko je morje, nato koliko zvezd je na nebu, in na-

zadnje, za koliko sta oddaljeni sreča in nesreča.“ Ko je cesar to povedal, je odšel dalje.

Dobrega opata je silno zaskrbelo. Ni si znal pomagati. Ves dan je hodil po samostanskem vrtu, zvečer pa po svoji celici. Premišljeval je, da mu je od samega premišljevanja tekla znoj s čela. A odgovora na tista tri vprašanja ni mogel najti.

Ko vidi samostanski ovčar tako zaskrbljenega opata, ga vpraša, kaj se je zgodilo. Opat mu pove vse, ovčar pa reče: „Če ni

MLADINA PIŠE:

Pismo iz Švice

Zgleda, kot bi že na vse pozabila, ker se ne oglasim. V resnici pa ni tako. Večkrat sem že vzela pero, da bi napisala nekaj besedi, toda sem ga morala zaradi mnogostranskega dela spet odložiti. Mnogo bridkih ur domotožja je minilo, sedaj pa se veselimo že na svoj dom, katerega bom lahko videla že v nekaj tednih.

Edino veselje mi je bila pošta od doma in list „Naš tednik“, ki me redno obišče od tedna do tedna in mi pove marsikaj novega, ki me spremlja v veselih in žalostnih urah življenja v tujini. Vsaka beseda se mi zdi kot pozdrav iz domovine, kot dih ljubezni in bratstva.

Večkrat zavidam našim koroškimi dečvam tu v Švici njih lepo skupnost, ko si lahko zapojejo in se zmenijo marsikaj čisto po domače. Jaz pa sem zapuščena in sem sama med Nemci, tako da n'nam nikoli prilike slišati slovensko besedo. Zato mi pa čestokrat prav rade uhajajo misli v domačico, našo gospodinjsko šolo v Št. Rupert, kjer smo preživele toliko lepih dni v brezskrbnem dekliskem krogu, kjer je od jutra do večera donela pesem iz mladih dekliskih grl.

Kar je zame najbolj mučno, je to, da je ves kraj, kjer bivam, protestantski. Večkrat si le s trudom priborim toliko prostega časa, da lahko grem k božji službi. Pa vseeno čutim, čeravno veje okrog mene drug verski duh, da me Brezmadežna ne zapusti v natežjih trenutkih, ki pač pretijo mlademu dekletu v tujini in še predvsem v gostilni. Vedno se spomnim besed, ki mi jih je nekoč položil na srce človek, ki mi je hotel res dobro: „Povsod pot varno boš hodila, dokler Brezmadežna te bo vodila.“

Iskren pozdrav vsem skupaj pošilja

M. A.

Krščanska kulturna zveza naznanja:

VABILO

Slovensko kulturno društvo v Št. Vidu v Podjuni ponovi v nedeljo, dne 27. februarja 1955, ob pol 3. uri popoldne v novi prosvetni dvorani pri Voglu v Št. Primožu lepo igro

„PLAVŽ“

Na sporedu je tudi petje domačega pevskega zbora. Vse pristrčno vabi

odbor.

drugega, vam jaz lahko pomagam. Samo vašo obleko mi dajte. Jaz bom odgovarjal cesarju na tista tri vprašanja.

Tako se je tudi zgodilo. Ko je tretji dan cesar spet jezdil mimo samostana, je stopil predenj ovčar v opatovi obleki.

Cesar ga je ogovoril: „No, ali mi lahko odgovorite na moja vprašanja?“ „Seveda, vaše veličanstvo!“ odvrne ovčar! „Koliko meri morje na najglobljem mestu?“ vpraša vladar. „Za lučaj kamna!“ je kratko odgovoril ovčar. Cesar se nasmehne in reče: „To je pravilno!“

„Koliko zvezd je na nebu?“ Ovčar odgovori: „Toliko, kot je listja v državnem gozdu. Ako mi ne verjamete, ukažite, naj preštejejo liste!“ Tudi ta odgovor je bil cesarju všeč. Še zadnje vprašanje: „Za koliko sta si oddaljeni sreča in nesreča?“ „Le za četrte ure.“ se glasi ovčarjev odgovor. „Kajti pred četrte ure sem bil samo reven ovčar, sedaj sem pa samo za dva groša revnejši kot vi.“

Cesarju se je posvetilo. Dobro si je ogledal opata od glave do pet. Videl je, da to ni pravi opat. Vendar mu je bil tako všeč, da mu reče: „Res, tu stanujejo prebrisani ljudje. Zato naj živé še nadalje brez vseh skrbi!“

Za bistre glave

Rešitev uganke „Pusta smo pokopalj“:

Sliki se razlikujeta v 8 sledečih stvareh: 1. Krpa na svinji. 2. Krpa na hrbtu žene. 3. Vrva zgoraj desno. 4. Srce. 5. Križec levo spodaj. 6. Zvezda na tleh. 7. Etiketa na steklenici. 8. V sredini manjka noga.

ZA DOBRO VOLJO

Oče in snubec

„Ali vas smem prositi za roko vaše hčerke?“

Oče: „Tako mladi kot ste, pač ne potrebujete še roke mojega otroka. Mislim, sem namreč, da jo hočete vzeti za ženo.“

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

Ivan Cankar:

Gospod stotnik

Dokaj časa je že, da so zadobile moje sanje in pač sanje vsakega človeka čisto novo, prav posebno lice. Nič več niso puste blodnje, bežne megle, ki se brez smisla in vzroka prelivajo druga v drugo ter se nazadnje razpuste v nič. Niso več tiste sanje, ki jih človek zjutraj strmeč ugleda z zaspanimi očmi ter na pol smehljaje, na pol jezen zamahne z roko: „Vrag vas vzemi, od koder vas je dal!“ — in ki nato smešno grozno odkobalijo v brezno, kakor se ob rani zarji škrtaje poskrijejo v gozd. Sanje, ki jih sanjam zdaj jaz in ki jih sanjaš ti, so senca prave resnice; pač so oblike strahotno povečane, nadvse čudno pokvečene in skrivenčene, toda resnica le ostane, spoznaš jo koj in srce ti je žalostno.

Hladno jesensko jutro je bilo, megle so se vlačile po dolini in se plazile po strmih rebrih gor, na vrhovih se je v žarkih zgodnje zarje belil prvi sneg, ki je bil zapadel ponoči. Nebo je bilo jasno; še se je spominjalo na polnočni sneg in na mrzle jutranje zvezde, ali že je čakalo sonca.

Gledal sem skozi okno; to okno še nikoli ni bilo omito, zato sem gledal kakor skozi pajčolan, razločil pa sem natanko vse, kar se je godilo pred menoj; tudi glasovi so bili v čistem jutranjem zraku tako jasni, da sem slišal in razumel vsako besedo. Dvorišče je bilo na ped visoko posuto s črnkastim prahom, ki se je bil čez noč spremenil v mastno blato; s prav takim prahom so bile porite tudi nizke strehe barak in uvelo listje oreha, ki je stal samotni sredi dvorišča; pod tem orehom je držal vojak na uzdi osedlane konja, ki je pohrzaval in vztrepetal od hladu in nemira.

V dolgi, ravni vrsti je stala kompanija, napravljena, da se še tisto uro napoti na bojišče. Stali so tam kakor od kamna, nobeno oko ni trenilo; sloka telesa so bila narahlo upognjena pod bremenom težkih nahrbtnikov. Nikoli poprej nisem videl na enem samem tesnem kraju toliko mlade lepote. Si obrazi so bili še zelo mladostni, skoraj otroški in vsi so bili sveži, kakor v rosi in zarji umiti; tudi v očeh je bila svetla rosa, gledale so kakor iz daljnih krajev, iz lepih sanj; vsem pa so bile nepremično uprte v gospoda stotnika, ki je s počasnim, malobrižnim korakom stopal pred nemo vrsto gori in doli.

Stotnik je bil sila visokega života, za glavo je bil višji od kompanije; ogrnjen je bil v ohlapen črn plašč, izpod katerega je gledalo dvoje zelo dolgih in tenkih nog; v roki, ki je bila še v rokavici koščena in krempljasta, je držal palico, na katero se je gredoč opiral. V obraz mu nisem videl, ker je bil

ves čas obrnjen proti vrsti. Korak za njim je stopal mlad praporščak, ki se je časih plaho ozrl, kakor se morda ozre človek, ki bi rad pobegnil, pa občuti, da je priklenjen brez usmiljenja.

Še enkrat je gospod stotnik začel od kraja svoje ogledovanje. Postal je pred prvo številko v vrsti, pred visokim, vitkim fantom, ki je strmel nanj s črnimi, zamolklimi očmi. Stotnik je stopil tik predenj.

„Kako ti je ime?“

Fant je povedal svoje ime in tedaj mi je presunilo dušo: saj te poznam, ti lepi, mladi fant! Ti zamišljeni, s polnim srcem v veliko prihodnost strmeči! Mož med tovariši, poslušen otrok med modrimi starci! Živa veja na drevescu; če bi jo odžagali, bi bilo ranjeno drevo samol!

Stotnik je vprašal nadalje:

„Ali imaš očeta doma?“

„Nimam ga več!“

„Pa koliko bratov in sester?“

„Nimam jih!“

„Ali ti vsaj mati še živi?“

„Mater še imam!“

In luč se je vžgala v zamolklih očeh.

Tedaj je stotnik vzdignil palico, dotaknil se je z okovanim koncem fantovih prsi ter pomignil praporščaku, ki je stal za njim. Ta je potegnil izza rokava zapisnik ter je s

Zoščenko:

Stanovanjska beda

Državljeni, pred kratkim se je pomikal po ulicah voz z opeko. Za Bogal Srce mi je drhtelo od veselja. To pomeni vendar, da bomo kmalu zidali. Opeke ne vozijo zaman. Že zidajo kje kako hišico. Dobro, le začnimo!

Morda bo čez dvaset let ali še poprej imel vsak državljan svojo sobo. In če se prebivalci ne razmnože prehudo, bosta prišli na eno glavo morda celo dve ali tri sobe. In še kopalnica povrh.

Potem bomo dobro živeli, državljeni: Ena soba, recimo, bo spalnica, druga sprejemnica za goste, tretja pa še za kaj drugega. Zaposlitev bo ob takim svobodnem življenju kar sama po sebi prišla.

Jaz sem na primer stanoval v Moskvi. Nedavno sem se vrnil. Na lastni koži sem skušal to krizo. Pridem, mislite si, v Moskvo in se napotim s prtljago po ulicah. Pa me ne puste v nobeno stanovanje. Še stopiti ne smem nikamor, da bi odložil svoje stvari — nemogoče.

okolj pasa. Hodil je z odprto suknjo, ki je mahala po zraku, palce svojih rok pa je držal v rokavnih luknjah svojega telovnika; pri tem je seveda potiskal rame nazaj, tako da je bil videti še ogromnejši, nego je bil v resnici. Glavo je nosil zelo pokonci, prsi in trebuh pa daleč naprej. Bil je pravi zgled bahavosti in dobrodušnosti ter se je ponašal kakor igralec v kaki procesiji.

Druga oseba je bil prvi poročnik, ki se mu je priroda drugače izkazala naklonjeno. Bil je namreč tako visok, kakor je bil kapitan majhen — in tako suh, kakor je bil njegov predstojnik debel. Njegove dolge, suhe noge so sezale kapitanu skoro do ramen in nagibal se je dol nad glavo kapitanovo, kakor bi bil dvigalna priprava, kapitan pa tovor, ki ga hoče vzdigniti. Roke je nosil na hrbtu, po dva in dva prsta sklenjena. Največja težava je bila zanj očitno, da uravnava svojo hojo s papagajevimi koraki kapitanovimi. Poteze njegovega obraza so bile ostre in obraz sam prav tako suh kakor ostalo njegovo telo.

Pritožil se je pri kapitanu o raznih osebah, vendar mu s tem ni mogel vzeti dobre volje. Kapitan Plumbton je bil dobrodušen človek, zadovoljen, če je le imel dobro kuhinjo. Poročnik Markitall pa je bil čemerren človek, ki bi se sprl s svojim koščkom kruha, ako bi bilo mogoče.

„Popolnoma nemogoče je“, je nadaljeval prvi poročnik, „izvrševati dolžnosti brez pomoči.“

Na to skrivnostno opazko, ki je spričo telesne razlike obeh donela na kapitanova ušesa, kakor bi prihajala iz nebes, je odgovoril kapitan: „Prav res!“

tresočo roko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je šel mimo drugega in se ni ozrl nanj; stopil je do tretjega in si ga je ogledal natanko. Ta je bil pač vesel, zgovoren in glasen mladenič, sloviti pevec, ob drobnih ušesih se je vilo par svetlopleničnih kodrov, sinje oči so na glas prepevale, temnordeče ustnice so se krožile v prijetnem smehljaju. „Ali imaš nevesto doma?“ je vprašal stotnik.

„Imam jo, gospod stotnik!“

Še glasneje so prepevale sinje oči, v svetlo daljavo je segla pesem.

Stotnik je dvignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; pregledoval je, izpraševal in izbiral. Časih je izpustil po dva in tri, nekaterega niti pogledal ni, časih pa jih je zaznamoval kar po pet in šest zapovrstjo. In zdelo se mi je, da nalašč in preudarno izbira najmočnejše in najlepše.

Prišel je do kraja, poslednjikrat je vzdignil palico, nato se je okrenil. Takrat sem videl njegov obraz in srce mi je utihnilo. Ta obraz je bil brez kože in mesa, namesto oči je bilo izkopanih v lobanjo dvoje globokih jam, ostri zobje so se režali nad golo, silno čeljustjo. Stotniku je bilo ime Smrt.

„Naprej... marši!“

Kompanija se je sunkoma zaokrenila ter se napotila s čvrstimi koraki v meglo nizdol. Pred njo je jezdil gospod stotnik; visoko iznad megle se je dvigal njegov črni plašč.

Dva tedna sem se klatil po ulicah. Brada mi je rasla in izgubil sem vse svoje stvari. Tako sem se potikal brez prtljage okrog in iskal kakega lokala.

V neki hiši nazadnje pride po stopnicah doli neko človeče. „Za 30 rubljev,“ pravi, „vas lahko nastanim v kopalnici. To vam je gosposko stanovanje. Med drugim so notri tudi nečke. V nečkah lahko stanujete. Oken sicer ni, pač pa so vrata. Tudi vodo imate na razpologo. Lahko nalijete,“ pravi, „polne nečke vode in ste lahko, če se vam zdi, ves dan pod vodo!“

Jaz pa mu pravim: „Nisem riba, dragi tovariš. Ni treba, da bi bival pod vodo. Na kopnem bi rad živel. Odnehajte malo glede mokrote.“

„Ne morem, tovariš,“ odgovori. „Bi rad, pa ne morem. Ne zavisim od mene. Stanovanje je skupno. In za nečke imamo določeno ceno.“

„Dobro,“ pravim, „če ne gre drugače. Odšepnite mi 30 rubljev in me spustite hitro noter. Že tri tedne se potikam po pločniku.“

„Potem, gospod, se nadejam, da ne boste imeli ničesar proti temu, ako zapišem tega moža v kazenski zapisnik.“

„Premislil si, mr. Markitall.“ Te besede so pomenile pri kapitanu Plumbtonu prav toliko kakor: ne.

„Žal mi je, da moram reči, kako zelo so naši mladji možaki nadležni.“

„Dečaki so vedno taki“, je odgovoril kapitan.

„Da, toda dolžnosti je treba izpolnjevati, in jaz jih ne morem brez njih.“

„Jako dobro — pomorski kadeti so jako koristni.“

„Toda žal mi je, ker moram reči, da niso. Tukaj je na primer Templemore; ničesar ne delam, samo počenjati z njim — nič drugega ne dela, samo smeje se venomer.“

„Smeje se! Ali se smeje zaradi vas, mr. Markitall?“

„Ne popolnoma, toda smeje se zaradi vsake stvari. Ako ga pošljem vrh jambora, gre gor in se smeje; ako ga pokličem dol, pride dol in se smeje; ako grajam napako na njem, se mi prihodnjo minuto že zopet smeje: nič drugega ne dela, kakor smeje se. Prav posebno želim, da bi vi izpregovorili z njim in bi videli, ako bi ga morebiti vi —“

„Pripravil do joka, kajne? Na tem svetu je bolje, da se smeje, kakor da se joka. Ali se nikdar ne joče, mr. Markitall?“

„O da, ali zelo po nepotrebnem. Zadnjič, ako se spominjate, ko ste kaznovali mornarja Wilsona, ki sem mu ga odločil za slugo, se je ves čas jokal; to je skoro nekaj kakor — majhen neposreden upor, kakor se mora sklepati —“

„Da je bilo fantu žal, ker je bil njegov

Bojim se, da bom obnemogel od utrujenosti.“

Vendarle so me spustili noter. In začel sem stanovati. Kopalnica je bila zares gosposka. Kamor si stopil — marmornate nečke, cel trop krilatih živalic. A nič prostora, kamor bi človek sedel. Sicer si lahko sedel na rob, toda tedaj si pal na tla in sicer naravnost v marmornate nečke.

Dal sem si narediti za 30 rubljev leseno stojalo in tako sem živel. Mesec pozneje sem se poročil. Izbral sem si, veste, mlado, dobrodušno žensko. A sobe nisem imel.

Mislil sem, da ne bo privolila v možitev radi nečkah in da se bom moral odreči družinskemu življenju in domačnosti. A ni me zavrnila. Samo melanholična je bila malce pa dejala je: „Dobri ljudje lahko živijo tudi v nečkah. V skrajni sili se tudi lahko postavi pregraja. Tukaj, recimo, naj bo boudoir, tukaj jedilnica.“

Dejal sem: „Lahko se postavi pregraja. Drugi najemniki, ti vrage, ne bodo tega dovolili. Ne marajo ničesar slišati o prezidavi.“

No, stanovala sva, kakor je pač bilo. Še eno leto ne, pa sva dobila, jaz in moja žena, precej malega otroka. Nazvala sva ga Volodko in sva še nadalje stanovala tamkaj. V nečkah sva kopala otroka in stanovala. In, veste, vse je šlo izvrstno. Otrok se je kopal vsak dan, pa se ni prehladil.

Samo nekaj je bilo nerodno: vsak večer so prišli drugi stanovalci, da bi se kopali. Tedaj smo morali — vsa naša družina — iti ven na hodnik.

Prosil sem ljudi: „Državljeni, kopljite se v nedeljo. Saj se ni treba kopati vsak dan. Kdaj pa naj potem stanujemo? Zamislite se vendar v naš položaj!“

A teh ljudi, teh lopovov, je 32. Pa vsi kolnejo. In vsi so pripravljeni vsekati koga po gobcu.

Torej je ni pomoči. In stanovali smo, kakor se je pač dalo.

Čez nekaj časa je prišla mamka moje soproge s kmetov v našo kopalnico in se je tamkaj nastanila. „Tako zelo sem se veselila, da bom mogla zibati svojega vnučka. Ne moreta mi kratiti te sreče.“

Dejal sem: „Saj vam je tudi ne kratim. Le, le, mamka, le zibajte gal Za vrage! Lahko tudi spustite vodo v nečke in greste z vnučkom vred pod vodo, kolikor se vam za hoče.“

Svoji ženi pa sem rekel: „Morda, državljanka, bodo prišli k vam še drugi sorodniki? Tedaj povejte rajši kar takoj. Ne pustite me v negotovosti.“

In odgovorila je: „Morda le moj bratec za božične počitnice...“

Toda bratca nisem hotel čakati in sem se odpeljal iz Moskve. Denar pošiljam svoji družini po pošti.

Ladja morskega roparja

Prevod iz angleščine

(5. nadaljevanje)

„Obrnite krmilol!“ se je začelo povelje. „Storjenol!“ se glasil odgovor, in brez vsakega vprašanja so obrnili krmilo, kakor je navada na bojnih ladjah.

Jadra so omahnila in se povsila, ko se je fregata obrnila in zavozila skoro tik razbite ladje, ki se je sedaj močno zibala med belimi penami razburkanega vodovja, tako da se je mogel Koko komaj držati na vrhu ostanka jadrnice. Fregata je sedaj zvila svoja jadra, spustila v morje čoln in prej nego v petih minutah so bili Koko, Judy in otrok rešeni iz strašnega položaja. Uboga Judy, ki se je pri vsem trpljenju le zaradi otroka držala pokonci, ga je položila v naročje častniku, ki jih je rešil, potem pa je omedlela, in tako so jo prenesli na ladjo. Ko je Koko sedel na eno zadnjih klopi v čolnu, je divje gledal okoli sebe in se začel potem neprestano smejati na vse grlo. Ta njegov smeh je bil edini odgovor, ki ga je mogel dati na vsa vprašanja, dokler tudi on ni omedlel in so ga morali izročiti zdravniku v oskrbo.

Četrto poglavje
POMORSKI KADET

Na krovu kraljeve fregate „Unicorn“ sta bili dve zelo veliki osebi: kapitan Plumbton, poveljnik ladje, ki je bil zelo velik, kar se namreč tiče širokosti in ne visokosti. Kapitan Plumbton ni bil višji kakor štiri čevlje deset palcev, toda meril je prav toliko

sluga kaznovan; jaz nikdar ne dam rad tepati kakega moža; toda žal mi je, mr. Markitall.“

„No, nočem govoriti o njegovem joku — to denimo na stran; toda njegovo smejanje; prositi vas moram, da se ozirate na to. Tukaj ravnokar prihaja. — Mr. Templemore, kapitan želi govoriti z vami!“

No, kapitan ni hotel ravno govoriti z njim, toda ker ga je prvi poročnik nekako primoral do tega, ni mogel drugače. Templemore se je dotaknil svojega klobuka in stopil pred kapitana; a žal nam je, da moramo povedati, tako veselega, lokavega, zapupnega obraza, da sta bila obtožba in velik prestopek naenkrat dokazana.

„Torej,“ je rekel kapitan Plumbton, se ustaviš ter še bolj nategnil svoje rame, „vidim, da se smeje zaradi prvega poročnika.“

„Jaz?“ je odgovoril deček in široko raztegnil usta.

„Da, vi,“ je dejal sedaj prvi poročnik in se vzravnal v vsej svoji dolgosti, „čemu se pa smejete sedaj?“

„Ne morem drugače — ni moja krivda, in dobro vem, tudi vaša ne“, je pristavil deček spoštljivo.

„Ali veste, Edvard — mr. Templemore — kako neprijetno je, ako se ne vedete spoštljivo proti svojemu višjemu?“

„Nikoli se še nisem smejal zaradi mr. Markitalla razen enkrat, dobro se še spominjam, in to je bilo takrat, ko se je spotaknil in padel.“

„In zakaj ste se mu smejali takrat?“

(Dalje prihodnjik)

DAN CVETIC

Dne 14. februarja smo obhajali god sv. Valentina. Gotovo še ne poznate pravi pomen tega dneva? Dan sv. Valentina je dan ljubezni srca in medsebojnega spoštovanja. Na ta dan se obdarujejo znanci in prijatelji z rožami in si tako izrazijo medsebojna čustva. Polagoma ta dan tudi pri nas v Avstriji pridobiva na pomenu.

Od kod pa izvira pravzaprav pomen tega dneva?

Sv. Valentin, ki je živel v nekem samostanu v Rimu, je bil upravitelj velikega samostanskega vrta. Vsakemu potniku, bodisi mlademu ali staremu, ki je šel mimo njegovega samostanskega vrta, je svetnik podaril lep šopek cvetic in mu položil na srce misel: „Naj ti rože govore...“

V zahodnih deželah je nastalo okoli tega svetnika več legend o njegovi ljubezni do rož in ljudi. Od tega časa je dan sv. Valentina dan cvetic in ljubezni do našega bližnjega. Na ta dan naj bi se prijatelji in znanci obdarovali z rožami, kajti nič ni bolj tolažilnega, kot pa če ravno v tem času, ko še povsod vlada mraz in zimsko razpoloženje, podariš svojem prijatelju ali pa človeku, ki ti je posebno naklonjen, prvi pomladanski pozdrav v obliki cvetic.

Da bi ta praznik rož in medsebojnega obdarovanja prodril vsepovsod in globlje v naše kraje, sta sklicali pred kratkim Kmetijska in Trgovska zbornica v hotelu Janach v Celovcu tiskovno konferenco, na kateri so se oglasili zastopniki zbornic, združenja vrtnarjev in velevrtnarji k besedi in podčrtali pomen tega dneva, predvsem sedaj po vojni, ko smo vsi potrebni tople medsebojne ljubezni in pravega bratstva.

Na dan sv. Valentina, dne 14. februarja, so se zastopniki vrtnarjev in zbornic zglasili s šopkom cvetic pri prevz. g. knezoškofu,

g. deželnemu glavarju, predstavnikih javnega žvljenja in pri vseh vidnejših osebah v Celovcu, da tako napravijo prvi korak v tej akciji za razširjenje tega dneva v mestih in podeželju. S —

Dunajski velesejem

TEHNIKA V GOSPODINSTVU

Ker je razstava „Tehnika v gospodinstvu“ na lanskem jesenskem velesejmu vzbudila izvanredno zanimanje, se je vodstvo dunajskega sejma odločilo, da bo napravilo tudi na letošnjem spomladanskem velesejmu, ki se bo vršil od 13. do 20. marca na Dunaju, razstavo pod gornjim imenom. V dvorani, ki obsega 2.500 kvadratnih metrov, bo kazalo 100 tu- in inozemskih tvrdk, najzanimivejše gospodinjske stvari.

REKORDNA UDELEŽBA INOZEMSTVA NA DUNAJSKEM VELESEJMU

Kakor sporoča tiskovni urad Dunajskega velesejma, se je prijavilo iz inozemstva za letošnji spomladanski velesejem več razstavljalcev kot prejšnja leta. Na lanskem jesenskem velesejmu je razstavljalo na Dunaju 1.200 tvrdk iz inozemstva, medtem ko je število prijav za letošnji spomladanski velesejem naraslo že na 1.595 inozemskih tvrdk. Zastopanih bo tokrat 15 držav. Najmočnejše bo zastopana Zapadno nemška zvezna republika s 1.000 tvrdkami.

MEDNARODNA RAZSTAVA KORISTNIH IN DVOKOLESNIH VOZIL

V okviru Dunajskega spomladnega velesejma bo tudi razstava koristnih in dvokolesnih vozil. Tu bomo videli predvsem omnibuse, težke tovarne avtomobile, kiperje in priklopnike, nadalje motorna kolesa, motorne in avtorolerje, „Moped“, kolesa

itd. Tu bo vsakdo imel priliko videti tudi avtomobilska kolesa brez zračnic (Luftschlauch).

CELOVEC

Smrtna kosa. — V Celovcu, Feldmarschall-Konradplatz 9, je umrla 18. t. m. go. pa Bertha Köstenberger, soproga trafikanta g. Severina Köstenbergerja in mati radotehnik pri celovski oddajni postaji Walterja Köstenbergerja. V Köstenbergerjevi trafiki je naš list vedno na vidnem mestu že od vsega početka.

Blag ji spomin, ostalim naše iskreno sožalje!

Dne 21. t. m. pa je smrt pokosila v celovškem sanatoriju „Marija Pomagaj“ znano gostilničarko Alojzijo Mateuschitz, p. d. Lamplwirtovo iz Žrelca. Naj v miru počival!

Opozorjamo naše bralce na današnji oglas urarske tvrdke, Annemarie Koschar, Celovec, Bahnhofstrasse 61.

NOVOST! — PLASTIKA ZA MERJENJE OBRAZA PRI NABAVI NOVIH OČAL

Najnovije je od celovške optične tvrdke Karl Sekerka, Celovec, St.-Ruprecht Str., vpeljana novo plastično merjenje obraza za izgotovitev okvirja za očala. To je novi švicarski patent, edini te vrste v Avstriji; v dveh minutah je obraz natančno povzet, tako da očala stojé natančno vsakomur, kdor jih naroči, in vsled tega ne stanejo naročena očala nič več. S tem tehničnim instrumentom povzeti posnetek jamči, da bodo očala dobro stala in je res pohvale vredno, da se je ta izum le enkrat uresničil.

ZA DOBRO VOLJO

„Želite, prosim?“

Urar je imel papigo, ki je ob vstopu strank v trgovino rekla: „Dober dan. Želite prosim?“

Nekoč je urar odšel iz trgovine in je pozabil zapreti vrata. Papiga je izrabila priliko in odšla na „počitnice“ na kmete.

V bližnji vasi je sedla na streho neke hiše in se radovedno ozirala naokoli.

Kmet, ki je bil na dvorišču, zagleda neznanega pučca. Misli si je: To je pa res lepa živalca.

Prislonil je lestev in splezal na streho. Ko je kmet le s težavo prilezel do papige, ga je začudeno pogledala se globoko priklonila in rekla: „Dober dan. Želite, prosim?“

Kmet se je prestrašil, ponižno snel klobuk in rekel: „Oprostite, sem mislil, da ste ptič.“

Če želite

- ▶ službo dobiti ali nuditi
- ▶ stanovanje najeti ali dati v najem
- ▶ hišo kupiti ali prodati
- ▶ avto kupiti ali prodati
- ▶ motorno kolo kupiti ali prodati
- ▶ zakonskega druga poiskati

ali če želite nekaj, česar ne morete dobiti v krogu Vaših znancev dajte oglas v

Naš tednik-Kronika

To je NAJČENEJŠA in NAJUSPEŠNEJŠA POT do izpolnitve Vaših želja

Oglašuj v našem listu!

Hubertus-plašte poceni pri
WALCHER
Klagenfurt, 10.-Oktober-Straße 2

DAMSKE PLASCE
MOSKE OBLEKE
najboljše kvalitete in kljub temu poceni pri
Pleikner OHG.
BELJAK, HAUPTPLATZ NR. 2*

Veliko veselje narediš z lepimi darili po najnižjih cenah. Tudi žepni nožički, škarje vseh vrst, strojčki za rezanje las, specialno mlo vsake vrste, pušelčki za ženitovanja, pajčolani za neveste itd. samo pri
„ELGETZ“
CELOVEC — KLAGENFURT, RAINERHOF

Kolesa, motorji, različni štedilniki, lastna delavnica za stroje, delo solidno in po ceni v znani celovski mehanični delavnici.
Zanesljivi odjemalci dobijo tudi na obroke.
Johann Novak
MEHANIČAR IN KLJUČAVNICAR
KLAGENFURT, Feldmarschall-Konrad-Platz 1

Naznanjam cen. občinstvu, da sem otvorila urarsko delavnico in trgovino z juveli. Popravila točno in solidno. Nove ure z garancijo.
Annemarie KOSCHAR
drž. izpraš. urarka
Klagenfurt, Bahnhofstr. 61 (naspr. Volkskeller)
Telefon 32-07

Brez SCHLEPPE - piva bi žeja biva

MALI OGLASI
VSAKA BESEDA STANE 1.10 S (IN 10% DAVKA)
Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Espresso- i. gostilniške magnetofonske naprave od radio-svetovetovca
OTTO GAGGL, Villach RATHAUS

KINO
CELOVEC-KLAGENFURT STADTTHEATER
25.—28. II.: „Männer im gefährlichen Alter“ (ni za mladino)
PRECHTL
25.—28. II.: „Der lachende Mediziner“
DOBRLA VES
26. II. ob 20. uri in 27. II. ob 16. uri: „Mit 17 beginnt das Leben“ (ni za mladino)
VOLKSKINO
25.—28.: „Gefährtinnen der Nacht“ (ni za mladino)
PLIBERK
26.—28. II.: „Geheimnis vom Bergsee“ (ni za mladino)
2.—3. III.: „Kleines Liebes-A-B-C“
Nemški linolej — Stragula dobra talna obloga, CERNY, Celovec, Neuer Platz 8
Vsak teden nove pošiljke raznih avto-vozov samo Kf. Autozentrale POTUZNİK, Celovec-Klagenfurt St.-Ruprecht Strasse.
NAPRODAJ
Zaga v Selah Srednji Kot (Zell-Mitterwinkel) poceni naprodaj. Peter Walder, Celovec, Türk-gasse 1, tel. 52-70.

Sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave
ANDLINGER, Celovec, Adlergasse, tel. 20-52. Strokovni nasvet in brezplačni proračuni. Dobav po tovarniških cenah. Električne črpalke. Vse na zalogi.

Poceni prodaja se nadaljuje
STOFFSCHWEMME, CELOVEC Marktplatz.

DER NEUE TAUNUS 15M
55 PS — 125 km/h S 49 800

Autohaus Kaposi & Co.
Celovec, Villacher Straße 51

Ročno-pletilni stroji Knittax, Rapidex, Trikorex samo pri Ing. Senekowitsch, Klagenfurt, Alter Pl. 28

Naš specialist za očala je:
KARL SEKERKA
dobavitelj vseh bolniških blagajn. Klagenfurt, St.-Ruprecht Str. 18

Šivalne stroje Kolesa GRUNDNER
Celovec Wienerg. 10

Za postne dni priporoča
veliko izbiro rib:
MATJES-SLANIKI, slani slaniki, „Lachs“-slaniki „Piklingi“ itd.
MARINADE (norveški rusi, vzhodnomorski slaniki, zviti slaniki, slanikova solata v majonezi, vilični prigrizek in „Angelotti“)
RIBJE KONZERVE: sardine, sardele, sardelni filet, polenovka, antipasta in nemške ribje konzerve vseh vrst.
SVEZE MORSKE RIBE: „Kabeljaufiler“, morska polenovka, zlata polenovka, prvovrstna norveška polenovka v originalnih zavitkih
SLADKOVODNE RIBE živi krapci, šljajni, ščuke, sulci, premrzjeni
PRVOVRSTNE BOLJSE RIBE kamenik, morski jezik, morski vrab in pristni laki itd.
ZA PRODAJALCE RIB — trgovce, gostilničarje — so posebne cene. Opozorja se, da sporočite naročila pravčasno pri

ALOIS GMEINER
veletrgovina rib
Celovec-Klagenfurt, Domgasse 22, Tel. 51-84
Brzjavni naslov: „Fischgmeiner“
Detajlna prodaja: „Gmeiner-Fische“
Celovec-Klagenfurt
Pernhartgasse 5, in podružnica: Klagenfurt, Priesterhausgasse (Geyerschütt)

Čemu ste v skrbeh, če boste še dobili „Naš tednik — Kroniko“ v trafiki ali pa morda pri sosedu! Izpolnite to naročilnico in naš list dobite na dom!

Tu odrežite in pošljite kot tiskovino v kuverti na naš naslov (Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26)!

Kot naročnik dobite naš list hitro in zanesljivo!

Naročilnica

S tem naročam list

„Naš tednik — Kronika“

Plačilne možnosti: mesečno 4.— šil. za tu zemstvo. Pri plačilu za pol leta ali celo leto dobite popust.

Ime:

Naslov:
(prosimo, da točno navedete tudi pošto!)

Datum:
(Podpis)